Český úřad zeměměřický a katastrální

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2023

Výroční zpráva

Českého úřadu zeměměřického a katastrálního za rok 2023

Praha, 2024

OBSAH

1. Státní správa zeměměřictví a katastru nemovitostí v České republice ... 3
2. Správa katastru nemovitostí ... 3
2.1. Hlavní agendy katastrálních úřadů ... 4
Vklady práv do katastru nemovitostí ... 4
Zápisy záznamem, poznámkou a zápisy dalších údajů ... 6
Přebírání údajů ze základních registrů veřejné správy ... 6
Poskytování údajů z katastru nemovitostí ... 6
Potvrzování geometrických plánů ... 7
2.2. Digitalizace katastru nemovitostí ... 8
2.3. Nové katastrální mapování a revize katastru ... 9
Nové mapování a využití výsledků pozemkových úprav ... 10
Revize katastru ... 11
Aktualizace daňových údajů a údajů o ochraně nemovitostí ... 11
3. Elektronické služby katastru nemovitostí ... 11
Nahlížení do katastru nemovitostí http://nahlizenidokn.cuzk.cz/ ... 12
Návrh na vklad ... 12
Služba sledování změn ... 12
Dálkový přístup do katastru nemovitostí http://katastr.cuzk.cz/ ... 12
Dálkový přístup do katastru nemovitostí pro neregistrované uživatele http://dpn.cuzk.cz/ ... 14
Webové mapové služby pro katastrální mapy http://wms.cuzk.cz/ ... 14
Webové služby pro geometrické plány ... 14
Podpora uživatelů ... 14
4. Registr územní identifikace, adres a nemovitostí (RÚIAN) ... 15
Veřejný dálkový přístup k datům RÚIAN https://vdp.cuzk.cz/ ... 16
Přístup k údajům RÚIAN prostřednictví IS základních registrů veřejné správy ČR ... 16
5. Digitální mapa veřejné správy (DMVS) ... 17
Nové DTM krajů ... 18
DMVS ... 18
6. Zeměměřické činnosti ve veřejném zájmu ... 18
6.1. Geodetické základy ... 19
Síť permanentních stanic GNSS České republiky – CZEPOS http://czepos.cuzk.cz/ ... 20
6.2. Údržba a dokumentace státní hranice ... 20
6.3. Základní báze geografických dat (ZABAGED®) ... 21
6.4. Výškopis ... 22
6.5. Státní mapové dílo ... 22
6.6. Ortofotografické zobrazení České republiky ... 24
6.7. Standardizace geografického názvosloví ... 25
6.8. Ústřední archiv zeměměřictví a katastru ... 26
7. Poskytování dat, služeb a otevřená data ... 26
7.1. INSPIRE ... 28
7.2. Otevřená data ... 28
7.3. Geoportál ČÚZK https://geoportal.cuzk.cz/ ... 29
8. Lidské zdroje a hospodaření ... 31
8.1. Zaměstnanci a vzdělávání ... 31
8.2. Udělování úředních oprávnění pro ověřování výsledků zeměměřických činností ... 33
8.3. Hospodaření ... 33
9. Kontrolní a dozorčí činnost ... 35
9.1. Odborná kontrola a dohled ... 35
9.2. Finanční kontrola ... 38
9.3. Interní audit ... 38
10. Mezinárodní spolupráce ... 39
11. Výzkum a vývoj v resortu ... 40

Úvodní slovo předsedy

Orgány státní správy zeměměřictví a katastru nemovitostí řízené Českým úřadem zeměměřickým a katastrálním (ČÚZK) zajišťují státní správu katastru nemovitostí České republiky a zákonem stanovené zeměměřické činnosti ve veřejném zájmu.

Katastrální úřady obdržely v roce 2023 celkem 777 778 návrhů na vklad vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem. Pokles ve srovnání s rokem 2022 je dán situací na trhu s nemovitostmi a nepříznivým vývojem úrokových sazeb hypoték. Zápisy práv k nemovitostem proto probíhaly v roce 2023 bez problémů a lhůty se držely na úrovni 22 dnů. Počet podání pro zápis záznamem, pro zápis či výmaz poznámek a pro změny ostatních údajů katastru meziročně mírně poklesl, a to na 415 563. Počet přijatých žádostí o potvrzení geometrického plánu meziročně mírně poklesl a dosáhl počtu 169 471. Poskytování údajů probíhalo převážně elektronickou cestou s využitím dálkového přístupu do katastru nemovitostí. Celkem bylo vyřízeno více než 25 milionů žádostí o poskytnutí údajů z katastru nemovitostí, což představuje výrazný nárůst proti roku 2022. Vzhledem k vysokému stupni digitalizace katastru nemovitostí byly téměř všechny požadavky na informace vyřizovány elektronicky a zvýšil se i počet elektronických podání k zápisu do katastru nemovitostí.

V roce 2023 se podařilo obnovit katastrální operát novým mapováním nebo převzetím výsledků pozemkových úprav ve 304 katastrálních územích nebo jejich částech a provést kontrolu souladu technických údajů katastru se skutečností revizí v 640 katastrálních územích.

Důležitým projektem řešeným v roce 2023 byla příprava digitálních technických map krajů, kterou ČÚZK koordinuje a zastřešuje centrální komponentou – informačním systémem digitální mapy veřejné správy. Celý systém digitálních technických map krajů bude spuštěn do ostrého provozu v polovině roku 2024.

Rok 2023 byl rokem dlouhodobě připravovaných zásadních oborových změn v zeměměřictví. Účinnosti nabyly nový zákon o zeměměřictví a zcela nové nařízení vlády o stanovení geodetických referenčních systémů pro území ČR. Nové státní mapové dílo se stalo novým standardizovaným kartografickým podkladem pro veřejnou správu, a to i na mezinárodní úrovni. Dvě nové sady nahradily sadu základních map České republiky vydávaných od roku 1969. Zpřístupnění většiny datových sad jako open data bylo pro Zeměměřický úřad jistě také náročným úkolem, protože jeho zvládnutí bylo spojeno s posílením hardware a poměrně velkými úpravami aplikačního rozhraní Geoportálu. S rokem 2023 bude spojeno i zřízení České komory zeměměřičů (ČKZ) jako samosprávné stavovské organizace autorizovaných zeměměřických inženýrů. Konstruktivní spolupráce ČÚZK a ČKZ by měla v budoucnu přinést i řešení některých odborných problémů.

Podrobnější informace o výsledcích práce orgánů státní správy zeměměřictví a katastru nemovitostí v roce 2023 přináší předkládaná výroční zpráva.

1. Státní správa zeměměřictví a katastru nemovitostí v České republice

Katastr nemovitostí České republiky je soubor údajů o nemovitostech v České republice zahrnující jejich soupis a popis a jejich geometrické a polohové určení. Jeho součástí je evidence vlastnických a jiných věcných práv a dalších zákonem stanovených práv k nemovitostem.

Státní správa zeměměřictví zajišťuje vybrané zeměměřické produkty z celého území státu a s nimi související služby stanovené zákonem č. 359/1992 Sb., o zeměměřických a katastrálních orgánech, a zákonem č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením.

Správní úřady v resortu zeměměřictví a katastru nemovitostí byly zřízeny zákonem č. 359/1992 Sb., o zeměměřických a katastrálních orgánech, který též upravuje jejich věcnou a územní působnost. ČÚZK jako ústřední správní úřad zeměměřictví a katastru nemovitostí řídí 14 krajských katastrálních úřadů (KÚ), 7 zeměměřických a katastrálních inspektorátů (ZKI), Zeměměřický úřad (ZÚ) a je také zřizovatelem Výzkumného ústavu geodetického, topografického a kartografického, v. v. i (VÚGTK).

Katastrální úřady v rámci své působnosti vykonávají státní správu katastru nemovitostí, jejich územní působnost je krajská; ve větších městech mají svá pracoviště, jejichž počet je nyní 94. Zeměměřické a katastrální inspektoráty kontrolují výkon státní správy katastrálními úřady a dohlížejí na ověřování výsledků zeměměřických činností soukromých zeměměřičů, které jsou využívány pro katastr nemovitostí a státní mapové dílo, jejich územní působnost je zpravidla pro dva kraje. V Zeměměřickém úřadu, který má celostátní působnost, jsou soustředěny ostatní zeměměřické činnosti zajišťované ve veřejném zájmu.

2. Správa katastru nemovitostí

Současný katastr nemovitostí byl zřízen v roce 1993 zákonem č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), a spojuje do jediného instrumentu funkci pozemkových knih (evidence práv) i bývalého pozemkového katastru (evidence nemovitostí). Dne 1. 1. 2014 nabyl účinnosti zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), který nahradil nejen katastrální zákon č. 344/1992 Sb., ale i zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem. Problematika katastru nemovitostí i zápisů práv do katastru nemovitostí je tak nyní upravena v jednom zákoně.

Katastrální zákon byl od svého přijetí čtrnáctkrát novelizován, jednalo se však většinou pouze o drobné změny v důsledku přijetí jiných zákonů. V roce 2023 došlo k jedné změně katastrálního zákona. Dne 1. ledna 2024 nabyla účinnosti ustanovení týkající se evidence podlahových ploch jednotek v katastru.

Katastr nemovitostí České republiky je veden pomocí informačního systému katastru nemovitostí (ISKN), který je integrovaným informačním systém pro podporu výkonu státní správy katastru nemovitostí a pro zajištění uživatelských služeb katastru nemovitostí. Od roku 2012 je ISKN propojen s registrem územní identifikace, adres a nemovitostí (RÚIAN), který je jedním ze čtyř základních registrů státní správy. Spuštění systému základních registrů má pro správu katastru nemovitostí konkrétní přínosy, a to zejména v oblasti ověřování údajů o fyzických i právnických osobách oproti registrům obyvatel a osob, a také v přebírání změn údajů (změny adres, změny příjmení aj.) z těchto registrů. ISKN je napojen i na další informační systémy a registry, například na insolvenční rejstřík, což rozšiřuje možnosti ověřování účastníků řízení.

2.1. Hlavní agendy katastrálních úřadů

Hlavním úkolem katastrálních úřadů je provádění zápisů vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem vkladem nebo záznamem, zápisů poznámek a dalších údajů.

Vklady práv do katastru nemovitostí

Zápisy věcných práv, nájmu a pachtu se provádějí vkladem, a to bez ohledu na to, zda právo vzniklo na základě smlouvy nebo jiným způsobem.

V roce 2023 bylo katastrálními úřady přijato 777 778 návrhů na vklad, což představuje ve srovnání s rokem 2022 mírný pokles, a to o 7 %. Vyřízeno bylo 768 671 návrhů, průměrná doba vyřizování návrhů na vklad práv se meziročně nezměnila.

Z celkového počtu v roce 2023 podaných návrhů na vklad bylo 95 % vkladů práv povoleno, ostatní správní řízení skončila zamítnutím návrhu nebo zastavením řízení.

Vkladová řízení

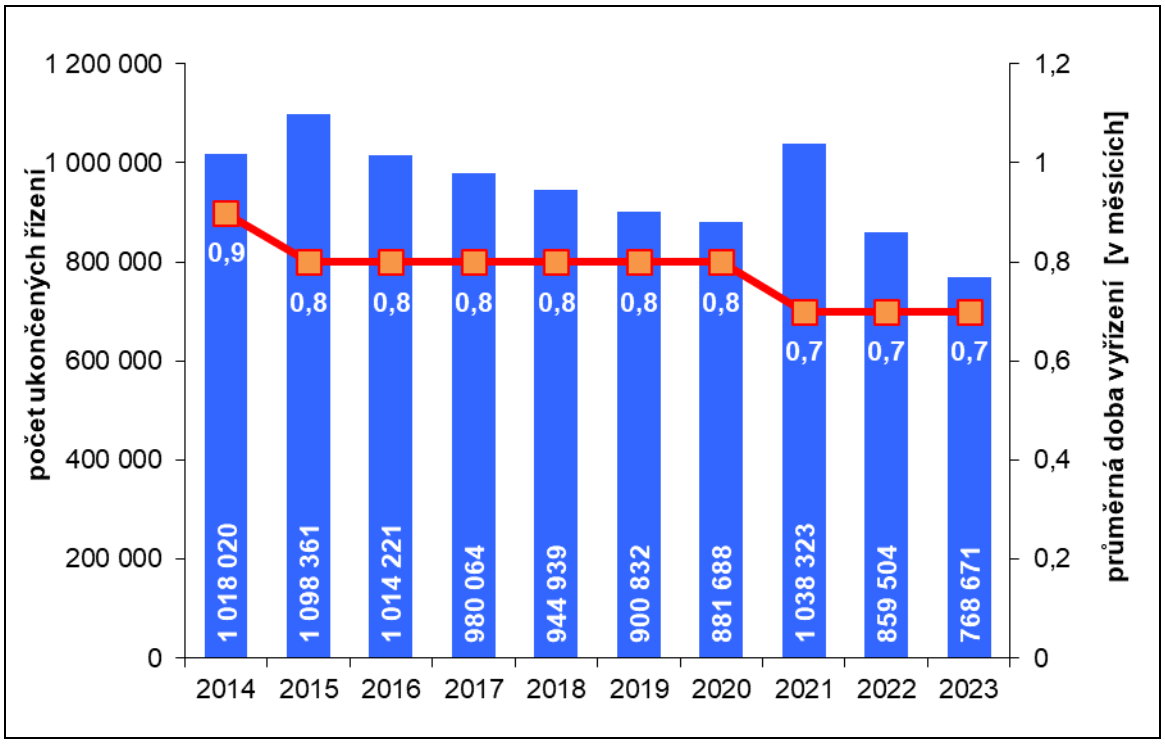

Graf 1: Vývoj počtu ukončených řízení o vkladu

Podíl jednotlivých typů práv zapisovaných vkladem

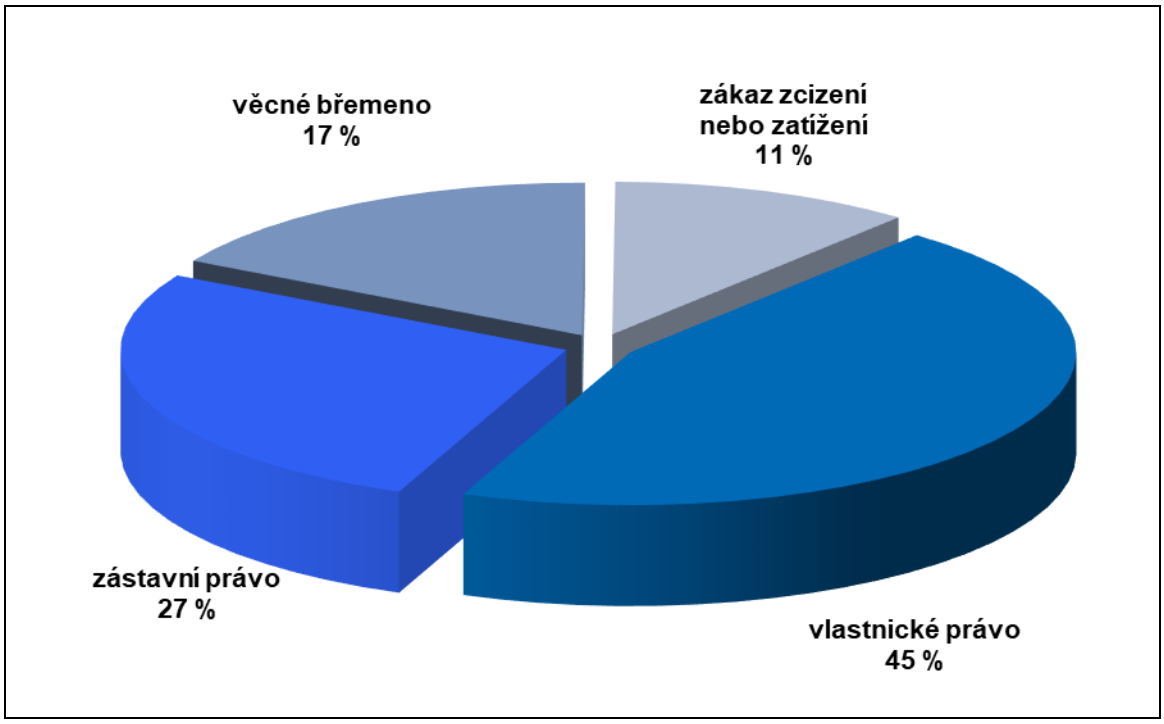

Graf 2: Podíl jednotlivých typů práv zapisovaných do katastru nemovitostí vkladem

Počet povolených vs. počet nepovolených vkladů

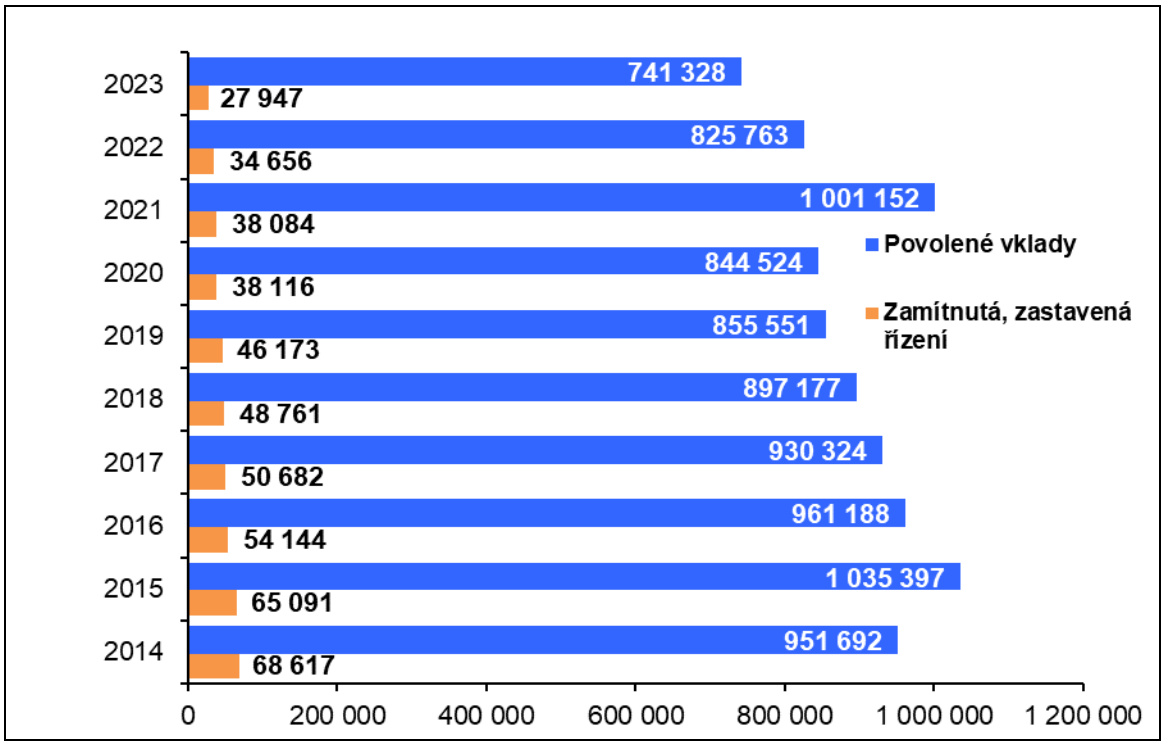

Graf 3: Vývoj počtu povolených a nepovolených vkladů (zamítnutí vkladu, zastavení řízení)

Zápisy záznamem, poznámkou a zápisy dalších údajů

Katastrální úřady provádějí i další zápisy do katastru nemovitostí. Počet ukončených zápisů prováděných záznamem, poznámkou a zápisem jiných údajů se meziročně mírně snížil, a to o 1 %. Bylo doručeno 419 016 a vyřízeno 415 563 podání s tím, že průměrná doba vyřízení tohoto typu podání se meziročně nezměnila.

Další zápisy do katastru nemovitostí

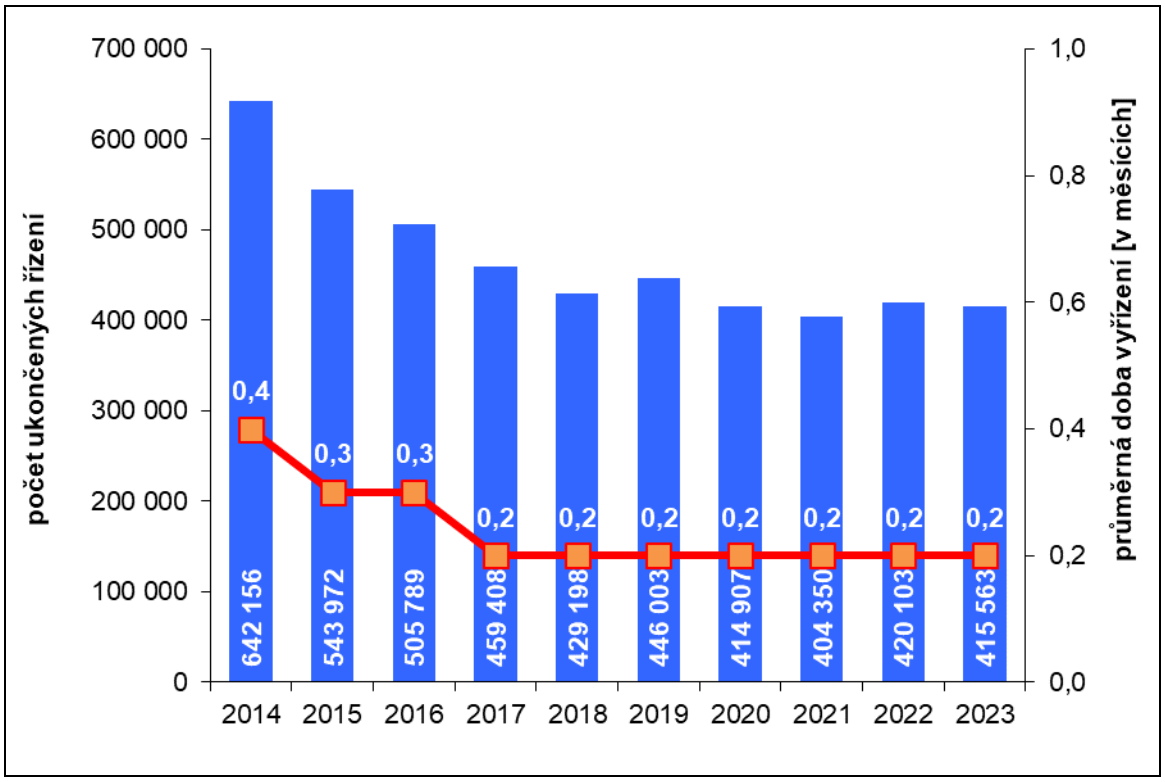

Graf 5: Počet vyřízených podání k zápisu práv záznamem a poznámkou

Přebírání údajů ze základních registrů veřejné správy

Část dalších zápisů do katastru nemovitostí dříve prováděných na základě podání vlastníků a jiných oprávněných je od roku 2014 prováděna převzetím ze základních registrů veřejné správy. Jedná se především o změny údajů o fyzických osobách, které jsou přebírány z registru obyvatel (ROB) a o právnických osobách, které jsou přebírány z registru osob (ROS). V roce 2023 bylo z ROB a ROS převzato 265 650 změn adres trvalého pobytu a sídel právnických osob a změn jmen a názvů. Dále bylo v roce 2023 v ROB a ROS ověřeno 277 142 účastníků správních řízení a údaje o nich využity v katastru nemovitostí. Z registru územní identifikace, adres a nemovitostí bylo v roce 2023 převzato 35 840 změn údajů o nemovitostech, a to především díky revizím katastru nemovitostí.

Poskytování údajů z katastru nemovitostí

Jednotlivá pracoviště katastrálních úřadů poskytují v úředních hodinách přímo na přepážkách klientům informace z katastru nemovitostí. Všechny výstupy z databáze ISKN (výpisy z katastru nemovitostí, kopie katastrální mapy, kopie listin ze sbírky listin) poskytují katastrální pracoviště z celého území státu. Od roku 2001 jsou zprovozněny internetové služby umožňující získat výpisy z katastru nemovitostí dálkovým přístupem

bez návštěvy katastrálního úřadu. Výstupy, u kterých je nutné prokazovat totožnost žadatele, je od poloviny roku 2021 možné získat i s využitím identifikace prostřednictvím Portálu národního bodu pro identifikaci a autentizaci (https://www.identitaobcana.cz). Tyto služby dnes uspokojují většinu stále rostoucí poptávky po informacích z katastru nemovitostí.

Počet vyřízených požadavků na poskytování informací na přepážkách katastrálních úřadů se v roce 2023 mírně snížil, ovšem počet žadatelů o informace z katastru nemovitostí uspokojených elektronickými službami se v roce 2023 opět zvýšil – více než 99 % žadatelů získalo informace elektronickou cestou. Velký podíl na tomto vysokém počtu elektronicky poskytnutých služeb mají trvale soudní exekutoři, notáři, obce, kraje a organizační složky státu, které mají dálkový přístup k údajům katastru nemovitostí k dispozici bezplatně.

Na kontaktních místech veřejné správy (CzechPOINT) bylo v roce 2023 vydáno více než 115 tisíc výpisů z katastru nemovitostí a více než 3,8 tisíc kopií katastrální mapy. Dalších 62 tisíc výstupů bylo realizováno prostřednictvím služby CzechPOINT@office. V současné době je možné na CzechPOINTech vydat tyto ověřené výstupy: výpis z katastru nemovitostí, přehled práv evidovaných pro konkrétní osobu a kopii katastrální mapy. Elektronické výpisy z katastru nemovitostí jsou již od roku 2006 označovány elektronickou pečetí a mají stejné právní účinky jako veřejné listiny.

Poskytování údajů z katastru nemovitostí

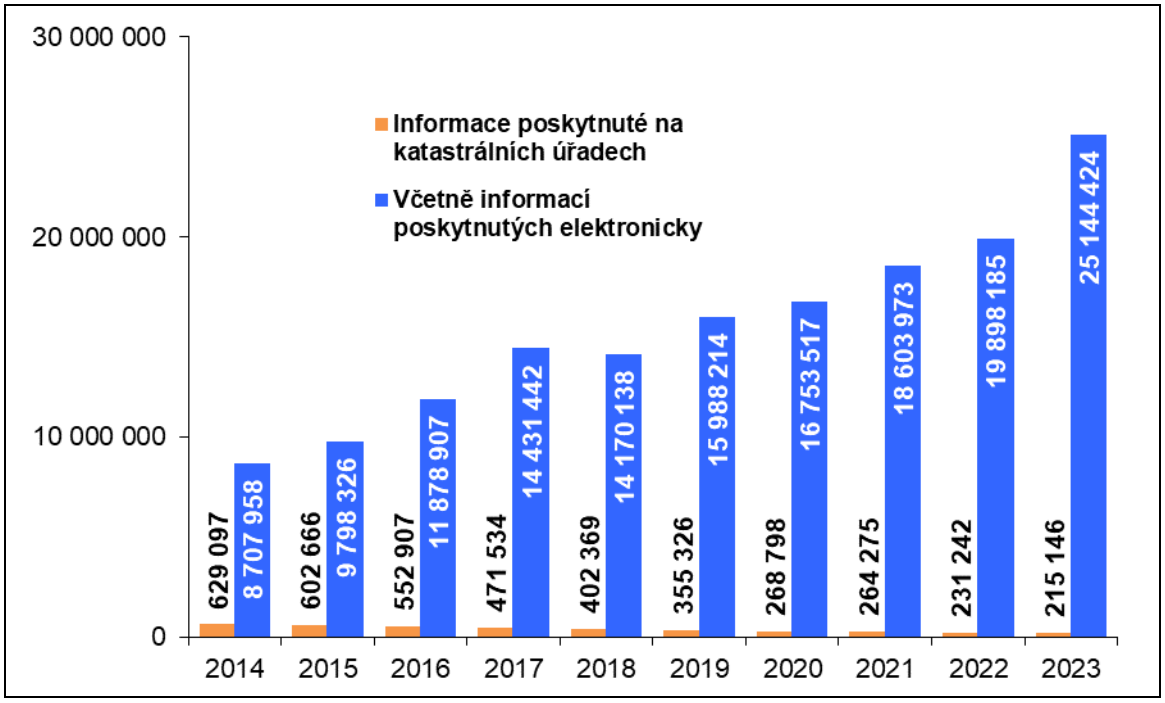

Graf 6: Vývoj počtu poskytovaných informací: přepážka (žádosti) a elektronicky (reporty)

Potvrzování geometrických plánů

Geometrické plány (GP) vyhotovují soukromé geodetické firmy pro rozdělení pozemku, vyznačení budovy nebo změny jejího vnějšího obvodu v katastru nemovitostí a některé další změny vyznačované v katastrálních mapách. Každý geometrický plán musí ověřen autorizovaným zeměměřickým inženýrem. Autorizaci od 1. 7. 2023 uděluje Česká komora zeměměřičů. Geometrický plán se vyhotovuje v elektronické podobě; pro účely

vyhotovení listiny se v případě potřeby vyhotoví jeho stejnopis v listinné podobě podle zákona o zeměměřictví. Geometrický plán podléhá potvrzení katastrálním úřadem.

Počet geometrických plánů nově předkládaných v roce 2023 k potvrzení je v České republice stále vysoký a to i přes mírný pokles proti roku 2022. Průměrná lhůta v roce 2023 pro kontrolu a potvrzení geometrického plánu katastrálními úřady se mírně meziročně zvýšila. Od roku 2016 jsou k dispozici webové služby, jejichž prostřednictvím mohou vyhotovitelé geometrických plánů automaticky získat potřebné podklady pro vyhotovení geometrického plánu, který je pak do ISKN předáván v elektronické podobě.

Potvrzování geometrických plánů

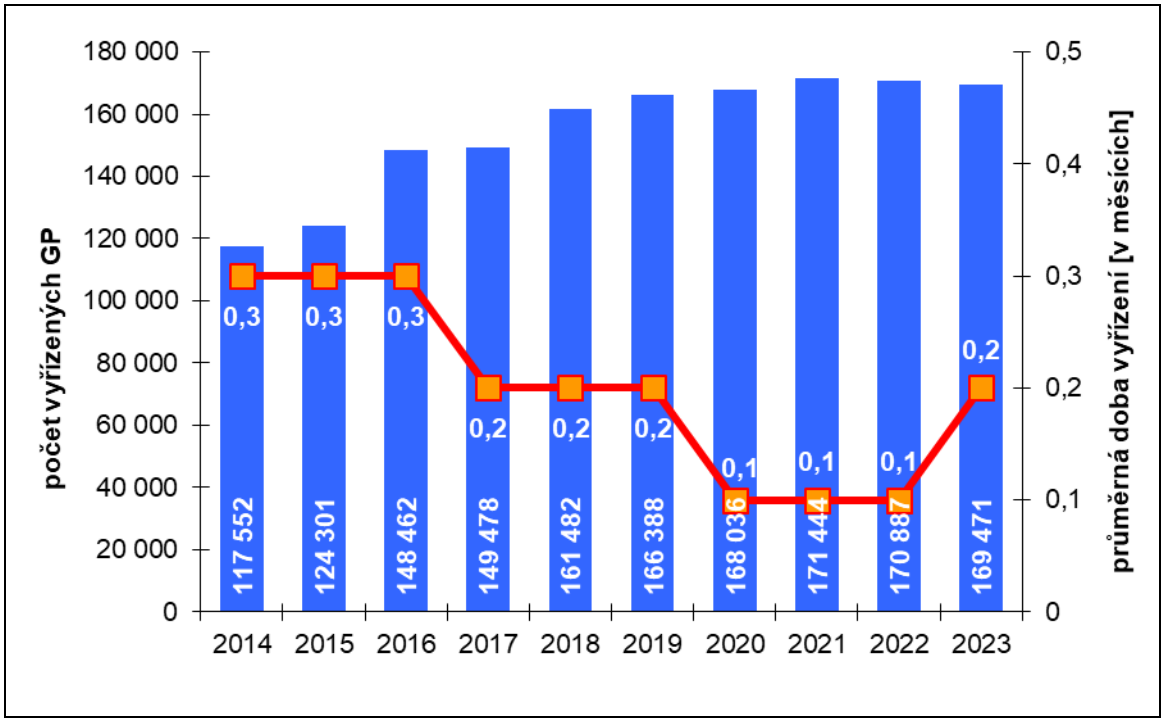

Graf 7: Vývoj počtu žádostí o potvrzení geometrického plánu

2.2. Digitalizace katastru nemovitostí

Digitalizace katastru nemovitostí je základem efektivního fungování katastrálních úřadů a je ze strany ČÚZK považována za splněný dlouhodobý cíl. Katastrální mapy v elektronické podobě jsou stěžejním podkladem při správě a rozhodování o území. Kromě přehledu o územním rozsahu věcných práv slouží jako podklad při tvorbě informačních systémů a aplikací vztahujících se k území, jako jsou například digitální technické mapy, územní plány, cenové mapy apod.

Digitalizací katastrálních map je dosaženo široké dostupnosti map, je zajištěn plný soulad s popisnými údaji o nemovitostech a je umožněn vysoký komfort při práci s mapou včetně kombinace s jinými mapovými podklady cestou webových mapových služeb. K 31. 12. 2023 nebyla digitální forma katastrální mapy k dispozici pouze ve 4 katastrálních územích z celkového počtu 13 076 katastrálních území. Ve 150 katastrálních území je rozpracována obnova katastrálního operátu novým mapováním nebo pozemkovými úpravami, které budou v brzké době dokončeny a jejichž výsledky nahradí současnou katastrální mapu.

Vývoj digitalizace souboru geodetických informací KN: 2012-2023

Rok	do 2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Hotovo v digitální formě k.ú.	9064	1 074	910	877	622	349	25	23	24	19	15	18
Celkem k. ú. v digitální formě	9064	10 166	11 121	11 990	12 612	12 954	12 972	12 995	13 019	13 039	13 054	13 072
Roční přírůstek z 13 076 k. ú. (%)		8,4	7,0	6,7	4,7	2,7	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2
Podíl z celkového počtu (%)	69,6	77,9	84,9	91,6	96,3	99	99,2	99,4	99,6	99,7	99,8	100

Digitalizace katastrálních map k 31. 12. 2023

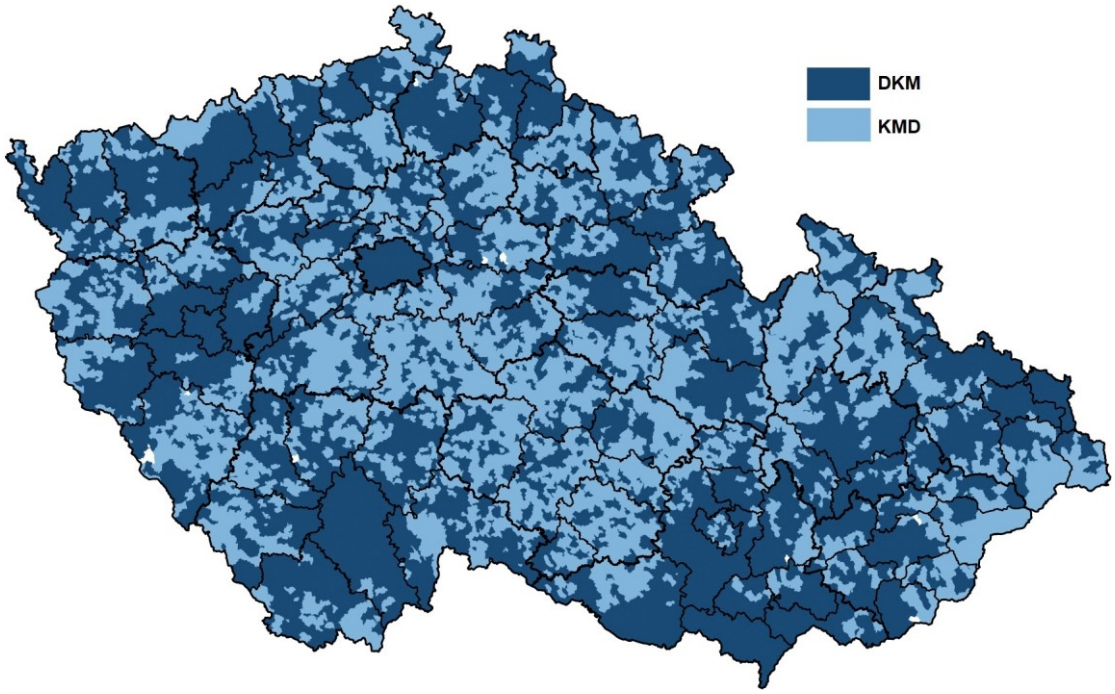

2.3. Nové katastrální mapování a revize katastru

Uživatelé katastrálních informací v současnosti poukazují na dva nedostatky stávajícího katastru nemovitostí, a to na nedostatečnou přesnost evidovaných hranic pozemků v územích, kde se dosud používají katastrální mapy digitalizované na podkladě původních map s geometrickým základem z 1. poloviny 19. století, a na nedostatečnou aktuálnost evidovaných technických údajů, jako je druh pozemku, způsob jeho využití či ochrana nemovitosti.

Nedostatečná přesnost evidovaných hranic pozemků komplikuje investorům přípravu staveb i činnost stavebních úřadů v územním a stavebním řízení, přináší problémy při obchodech s nemovitostmi. Neaktuálnost technických údajů komplikuje využití údajů katastru zejména v některých rozhodovacích procesech veřejné správy, při oceňování nemovitostí a správě majetkových daní.

Výše zmíněné nedostatky jsou řešitelné nástroji zakotvenými v platném katastrálním zákoně, a to obnovou katastrálního operátu novým mapováním a revizemi katastru.

Nové mapování a využití výsledků pozemkových úprav

Přibližně 50 % území České republiky je stále pokryto katastrální mapou, která vznikla při mapování stabilního katastru v 1. polovině 19. století. Průběžné doplňování změn ani provedená digitalizace nemohly zlepšit přesnost většiny lomových bodů hranic vůči národnímu souřadnicovému systému, která je na úrovni 1-2 metrů. V těchto katastrálních územích bude třeba postupně provést nové katastrální mapování. Mimo zastavěná území bude postupného zlepšování přesnosti dosaženo komplexními pozemkovými úpravami.

Při obnově operátu novým mapováním se za účasti vlastníků v terénu vyšetří aktuální hranice a tyto se přesně zaměří. Zároveň se po projednání s vlastníky a příslušnými orgány veřejné moci provede aktualizace dalších údajů katastru, jako je například údaj o druhu a způsobu využití pozemku. Nové mapování se bude týkat prakticky všech zastavěných území, tedy území vyloučených z pozemkových úprav. Tímto postupem lze dosáhnout potřebné přesnosti všech katastrálních map vůči národnímu souřadnicovému systému charakterizované základní střední souřadnicovou chybou m_{xy} = 14 cm.

Dlouhodobý záměr vychází z předpokladu, že pozemkové úpravy budou pokračovat v rozsahu přibližně 150 katastrálních území ročně a v podobném rozsahu by mělo probíhat i nové katastrální mapování. Tento rozsah prací je možné financovat bez dodatečných nároků na státní rozpočet při zachování výdajů státního rozpočtu na tyto aktivity na současné úrovni.

Výsledkem obnovy katastrálního operátu novým mapováním je katastrální mapa zobrazující přesné hranice pozemků vyšetřené v terénu za účasti vlastníků. Zapojení vlastníků nemovitostí umožní využít obnovený katastrální operát i pro majetkoprávní vypořádání různých nesouladů (nevypořádané změny průběhu a parametrů komunikací, regulace vodních toků, stavby vodních děl nebo drobné stavby evidované v katastru). V rámci nového mapování dojde k aktualizaci druhů pozemků a způsobu využití nemovitostí a katastrální mapa tak bude lépe sloužit i pro mnoho rozhodovacích procesů veřejné správy o území.

Revize katastru

Katastr nemovitostí je založen na principu evidování údajů podle předložených listin. Pro zápis právních vztahů platí převážně zásada konstitutivnosti (právo vzniká až zápisem) a na zapsaná práva se vztahuje ochrana dobré víry, takže motivace vlastníků neodkládat provedení zápisu je velmi silná. Pro ostatní zápisy (druh pozemku, jeho využití, ochrana) platí pouhý evidenční princip, což negativně ovlivňuje aktuálnost těchto údajů, neboť vlastníci nemovitostí svoji ohlašovací povinnost často neplní. Někdy je pro vlastníky dokonce výhodné, když některé změny nejsou do katastru promítnuty (např. z důvodu nižší daně z nemovitostí). To omezuje využití údajů katastru pro celou řadu činností, kdy je třeba pracovat s údaji odrážejícími situaci v terénu. Při revizích katastru zjišťují katastrální úřady nesoulady mezi údaji katastru a skutečným stavem v terénu a ve spolupráci s příslušnými orgány veřejné moci a vlastníky tyto nesoulady odstraňují.

V roce 2023 byla dokončena revize katastru celkem v 640 katastrálních územích, v rámci nichž bylo v katastru provedeno více než 209 tisíc změn. Nejčastěji se jednalo o sloučení nadbytečně evidovaných parcel a změny druhu a způsobu využití pozemků. O dalších, přibližně 22 tisících zjištěných nesouladech, byl v katastru nemovitostí v roce 2023 učiněn záznam, protože vlastníci nepředložili katastrálnímu úřadu listiny umožňující zjištěné změny v katastru provést. Informace o těchto nesouladech jsou volně dostupné na internetových stránkách.

Do roku 2035 by při zachování současných kapacit katastrálních úřadů bylo možné provést revizi ve všech katastrálních územích, v nichž nebude v tomto období prováděna obnova katastrálního operátu novým mapováním nebo na základě výsledků pozemkových úprav. Harmonogram je sestavován tak, aby byla revize provedena nejdříve v územích s největším rozvojem.

Aktualizace daňových údajů a údajů o ochraně nemovitostí

Obsahem katastru nemovitostí jsou některé údaje pro daň z nemovitých věcí, pro oceňování nemovitostí a také některé vybrané údaje o ochraně nemovitostí (ochrana památek, ochrana lázeňských území, ochrana přírody). Zápisy těchto údajů probíhají na základě podkladů předaných orgány veřejné správy, v jejichž působnosti je tyto charakteristiky pozemků stanovit. Praxe však ukazuje, že ohlašovací princip není příliš praktický a nezajišťuje dostatečný soulad evidovaných údajů a skutečnosti. K nápravě tohoto stavu je nutné zavést efektivnější postupy pro aktualizaci těchto údajů. Zprovoznění RÚIAN v roce 2012 vytvořilo technické podmínky pro zásadní inovaci postupu při zápisech těchto údajů, neboť je možné, aby zápisy do RÚIAN prováděly přímo orgány veřejné moci, v jejichž kompetenci je stanovení daňového údaje nebo ochrany nemovitosti. Případné následné převzetí aktuálních údajů do katastru nemovitostí nebo jejich poskytování z RÚIAN na jednom výpisu společně s údaji katastru je technicky dobře zvládnutelné.

3. Elektronické služby katastru nemovitostí

ČÚZK provozuje řadu elektronických služeb, a to jak služeb bezplatných, tak služeb placených, které poskytují ověřené dokumenty jako veřejné listiny. Pro usnadnění přístupu uživatelům byl zprovozněn přihlašovací portál dostupný na adrese https://login.cuzk.cz/rozcestnik.do.

Některé z poskytovaných služeb jsou dostupné anonymně, k jiným aplikacím nebo výstupům je přístup možný pouze po přihlášení přes Portál národního bodu pro identifikaci a autentizaci (https://www.identitaobcana.cz) nebo prostřednictvím zákaznického účtu u ČÚZK.

Základní informace z katastru nemovitostí jsou občanům ČR dostupné také na Portálu občana (https://obcan.portal.gov.cz).

Nahlížení do katastru nemovitostí http://nahlizenidokn.cuzk.cz/

Nahlížení do katastru nemovitostí je jednou z nejnavštěvovanějších webových stránek státní správy v České republice. V roce 2023 počet přístupů oproti roku 2022 vzrostl, a to na více než 65 milionů návštěv.

Aplikace umožňuje získávat vybrané údaje o nemovitostech a řízeních a přispívá tak ke zvýšení transparentnosti jednotlivých správních řízení.

Vyhotovitelům a ověřovatelům geometrických plánů jsou zpřístupněny záznamy podrobného měření změn (ZPMZ) a další výsledky zeměměřických činností, kterých bylo v roce 2023 staženo více než 558 tisíc.

Návrh na vklad

Aplikace slouží pro vytvoření návrhu na vklad, který musí být katastrálnímu úřadu předložen společně s listinou při každé žádosti o zápis práva do katastru nemovitostí. Za rok 2023 bylo jejím prostřednictvím vytvořeno a následně i podáno přes 650 tisíc návrhů na vklad.

Koncem roku 2023 spustila skupina ČSOB ve spolupráci s ČÚZK pilotní provoz elektronického podepisování hypotečních a zástavních smluv za pomoci kvalifikovaného elektronického podpisu nejvyšší úrovně, což je další z významných kroků k plně digitálnímu procesu uzavření hypotéky bez nutnosti osobní návštěvy na katastrálním úřadě. Pilotní provoz je plánován do března 2024.

Služba sledování změn

Službu sledování změn údajů o nemovitostech poskytuje ČÚZK osobám, které mají věcné právo k dotčeným nemovitostem nebo účastníkům řízení o takovém právu. Služba uživatele automaticky informuje o tom, že došlo u sledované nemovitosti ke změně v katastru nemovitostí**.** Počet uživatelů služby v roce 2023 byl 40 424. Službu využívají jak fyzické osoby, tak právnické osoby (například banky) kvůli informovanosti o transakcích s nemovitostmi.

Dálkový přístup do katastru nemovitostí http://katastr.cuzk.cz/

Dálkový přístup umožňuje získávat údaje z katastru nemovitostí z celého území České republiky prostřednictvím internetu. Výstupy z katastru nemovitostí pořízené tímto způsobem, např. výpis z katastru nemovitostí a další sestavy, jsou formálně i věcně shodné s dokumenty vydanými ke stejnému časovému okamžiku katastrálním úřadem a považují se za veřejné listiny.

Aplikace umožňuje pořizovat výpisy jak zadáním základních parametrů, tak i vyhledáním s využitím mapových dat (katastrální mapy, ortofoto, topografické mapy) jako navigačního nástroje.

Výstupy jsou zpoplatněny, ale početné skupině uživatelů ze státní správy a samosprávy jsou údaje katastru nemovitostí poskytovány bezúplatně. Od spuštění dálkového přístupu v roce 2001 stále stoupá počet klientů, kteří jej aktivně využívají. Meziročně se počet uživatelů zvýšil o téměř 5 %. K 31. 12. 2023 činil počet účtů celkem 52 193, z toho bezúplatných 12 490 a 6 855 účtů pro ověřovatele výstupů z informačních systémů veřejné správy (CzechPOINT aj.). Z platících uživatelů tyto služby nejvíce využívá bankovní sektor pro získávání podkladů potřebných k poskytování hypoték.

Počet uživatelů dálkového přístupu do katastru nemovitostí

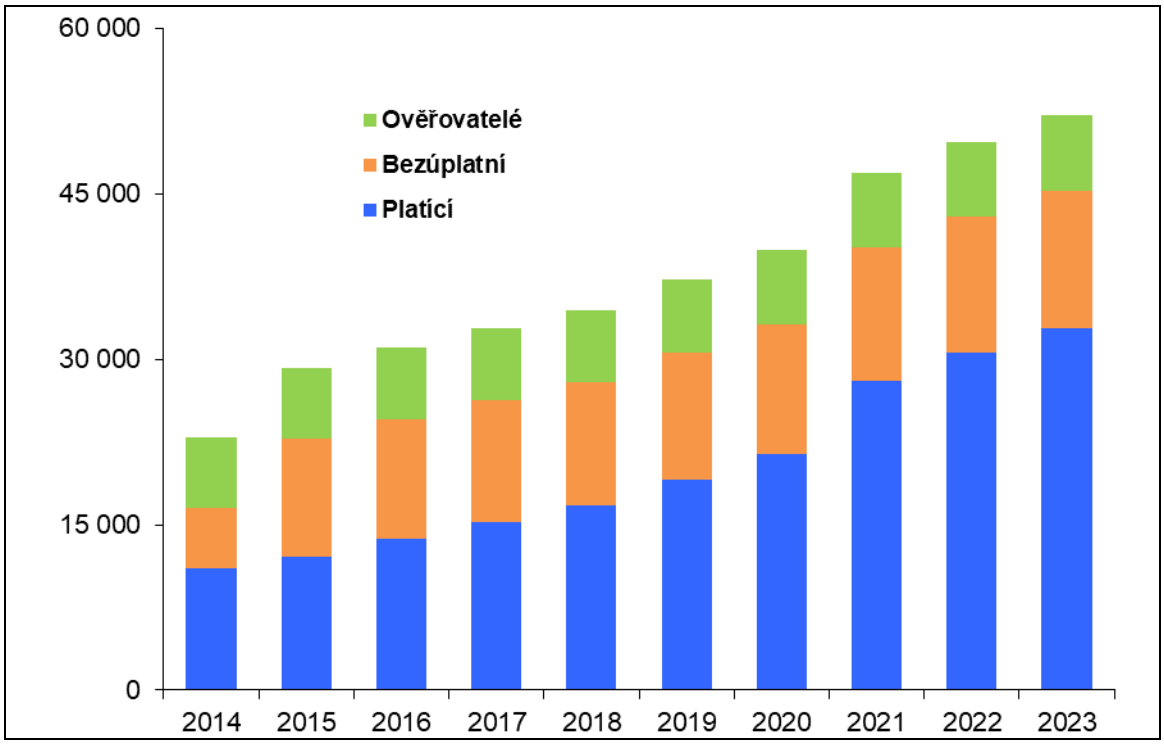

Graf 8: Vývoj počtu uživatelů dálkového přístupu dle typu účtu

Struktura uživatelů dálkového přístupu do katastru nemovitostí

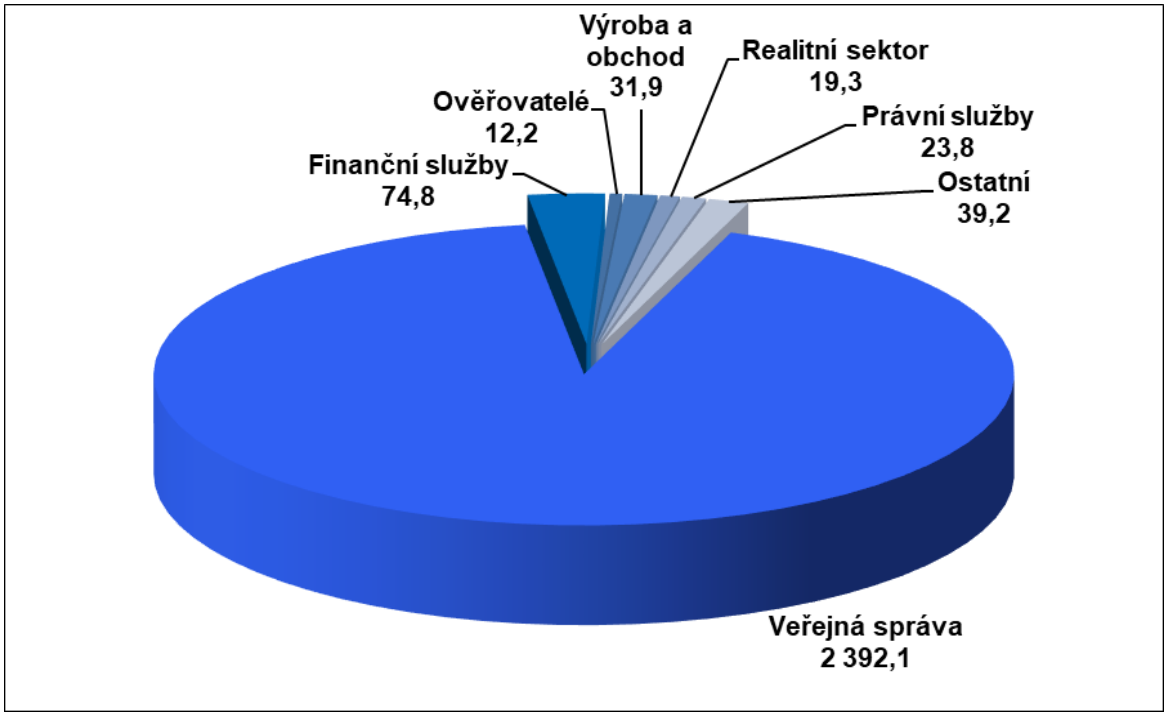

Graf 9: Největší uživatelé dálkového přístupu – dle hodnoty dat v milionech Kč

Přestože počet uživatelů dálkového přístupu stále stoupá, příjmy za poskytování údajů touto cestou v roce 2023 – v důsledku sníženého zájmu veřejnosti o údaje KN ovlivněného celkovým poklesem trhu – výrazně klesly, a to 27 mil. Kč na 197,9 mil. Kč. 92 % všech výstupů bylo poskytnuto veřejné správě. Bezplatný dálkový přístup je k dispozici nejen organizačním složkám státu, obcím a krajům, ale také notářům, exekutorům a insolvenčním správcům. Exekutorům byly v roce 2023 poskytnuty výstupy v hodnotě 1 091 mil. Kč. Rozsah využívání služby exekutory je ve zjevném nepoměru k jimi zajišťované agendě, přesto se zatím nepodařilo přijmout účinná opatření k jeho snížení.

Od 1. 1. 2016 lze dálkovým přístupem pořizovat i dokumenty ze sbírky listin. V roce 2023 bylo přes tuto aplikaci staženo více než 1 milion dokumentů, celkově od spuštění již více než 5,9 milionů dokumentů. V digitální části sbírky listin jsou kompletně dostupné všechny dokumenty z let 2014 až 2023. V případě, že listina není naskenována, lze o ni požádat prostřednictvím poptávkového formuláře. Od 1. 1. 2016 bylo takových požadavků vyřízeno více než 405 tisíc. Tímto postupem má žadatel listinu zpřístupněnu v digitální formě do 2 pracovních dnů.

Dálkový přístup do katastru nemovitostí pro neregistrované uživatele
http://dpn.cuzk.cz/

Aplikace byla do provozu uvedena v polovině roku 2021 a slouží k získání výpisu z katastru nemovitostí, přehledu vlastnictví osoby, výstupů ze sbírky listin katastru nemovitostí a dalších elektronických listin. Aplikace na rozdíl od dálkového přístupu do katastru nemovitostí nevyžaduje předchozí zřízení zákaznického účtu u ČÚZK, pro získání některých výstupů je ale nutné prokázat totožnost prostřednictvím Identity občana.

Webové mapové služby pro katastrální mapy http://wms.cuzk.cz/

Webové mapové služby pro katastrální mapy umožňují práci s katastrálními mapami tak, že uživatel může vrstvu katastrální mapy kombinovat ve svém počítači s jinými tematickými datovými sadami. Služba je bezplatná.

Webové služby pro geometrické plány

Webové služby pro vyhotovitele a ověřovatele geometrických plánů umožňují vyhotovitelům geometrických plánů požádat o podklady pro vyhotovení geometrických plánů prostřednictvím internetu a jejich ověřovatelům dává možnost poslat ověřený geometrický plán přímo na příslušné katastrální pracoviště k potvrzení. K 31. 12. 2023 bylo založeno 1 778 zákaznických účtů pro tyto bezplatné služby.

Podpora uživatelů

Podpora uživatelů je zajišťována resortním helpdeskem ve formě call centra a možností zápisu požadavku prostřednictvím webového formuláře. V roce 2023 bylo vyřešeno cca 3 200 požadavků od externích uživatelů, ve srovnání s rokem 2022 se jedná o mírný nárůst o 3 %.

4. Registr územní identifikace, adres a nemovitostí (RÚIAN)

https://ruian.cuzk.cz

ČÚZK je správcem RÚIAN, který je jedním ze čtyř základních registrů veřejné správy. Obsah základních registrů vymezuje zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, který současně stanoví práva a povinnosti související s vytvářením, užíváním a provozem základních registrů. Editory obsahu RÚIAN jsou katastrální úřady, obce, stavební úřady, Český statistický úřad (ČSÚ), ČÚZK a editoři účelových územních prvků (např. Český báňský úřad v případě dobývacích prostorů). Editace probíhá prostřednictvím agendových informačních systémů, kterými jsou informační systém územní identifikace (ISÚI) a ISKN.

Rozvoj v roce 2023 byl zaměřen na zjednodušení a zefektivnění práce s reklamacemi na obcích a stavebních úřadech, kterým bylo umožněno hromadné zpracování reklamací. Dle požadavků zákona o kybernetické bezpečnosti byl upraven způsob přihlašování uživatelů do ISÚI. Dále bylo připraveno řešení, které umožní Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR prostřednictvím webových služeb průběžně aktualizovat údaje o komunálních symbolech (vlajky a znaky).

Velmi významnou změnou v poskytování dat RÚIAN bylo zavedení nového speciálního výměnného formátu adres, který obsahuje údaje o adresách z celé ČR, a to jak ve strukturované podobě, tak i ve formátované podobě podle vyhlášky č. 359/2011 Sb.

Počty některých prvků databáze RÚIAN

Prvek	Počet k 31. 12. 2022	Počet k 31. 12. 2023
Obce	6 258	6 258
Části obcí	15 106	15 106
Katastrální území	13 076	13 076
Stavební objekty celkem	4 179 237	4 179 309
Stavební objekty s číslem popisným/evidenčním	2 911 101	2 911 988
Adresní místa	2 983 858	2 985 036
Parcely	22 537 386	22 431 125
Ulice	84 819	85 155
Účelový územní prvek	17 145	149 830

Pokračoval rozvoj RÚIAN v oblasti zavádění dalších účelových územních prvků. V roce 2022 se podařilo do RÚIAN zavést dva nové účelové prvky, a to dobývací prostory (datum vyhlášení 1. 4. 2022) a chráněná ložisková území (datum vyhlášení 30. 11. 2022). Dalšími aktuálně řešenými účelovými územními prvky jsou bonitované půdně ekologické jednotky (termín vyhlášení do 1. 6. 2024) a prvky ochrany přírody a krajiny (termín vyhlášení do 1. 3. 2025).

ČÚZK i v roce 2023 pokračoval v kontrolách úplnosti a správnosti dat RÚIAN. Výstupy vybraných kontrol pro obce a stavební úřady jsou vystaveny prostřednictvím aplikace zveřejněné na https://kontrolyruian.cuzk.cz/, která byla v roce 2023 rozšířena o kontrolu upozorňující editory na neplatný způsob využití stavebního objektu. Počet chyb v registru se daří průběžně snižovat. V roce 2023 správce registru za účelem zkvalitnění dat odstranil 18,5 tisíce neidentifikovatelných stavebních objektů, čímž došlo k zásadnímu snížení počtu adresních míst bez definičního bodu a stavebních objektů s číslem domovním (č. p. nebo č. e.), bez vazby na parcelu. ČÚZK odeslal 5330

reklamací směrem k editorům z obcí a stavebních úřadů, provedl hromadnou aktualizaci PSČ u 1033 adresních míst a doplnil definiční body u 3,23 milionu adresních míst. Nejvýraznější změnou v datovém fondu však bylo doplnění, respektive aktualizace vybraných technickoekonomických atributů u téměř 2,5 milionů stavebních objektů, která byla provedena na podkladě výsledků Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2021.

Ke snižování počtů chybně vedených údajů v RÚIAN napomáhají také uživatelé, kteří využívají reklamační formuláře RÚIAN zveřejněné na internetových stránkách RÚIAN https://reklamace.cuzk.cz/formular. Aktuálně tento způsob reklamování nesprávností využívají zejména finanční a katastrální úřady. Touto cestou bylo v roce 2023 odesláno přes 10 tisíc reklamací.

Odstraňování chyb v RÚIAN

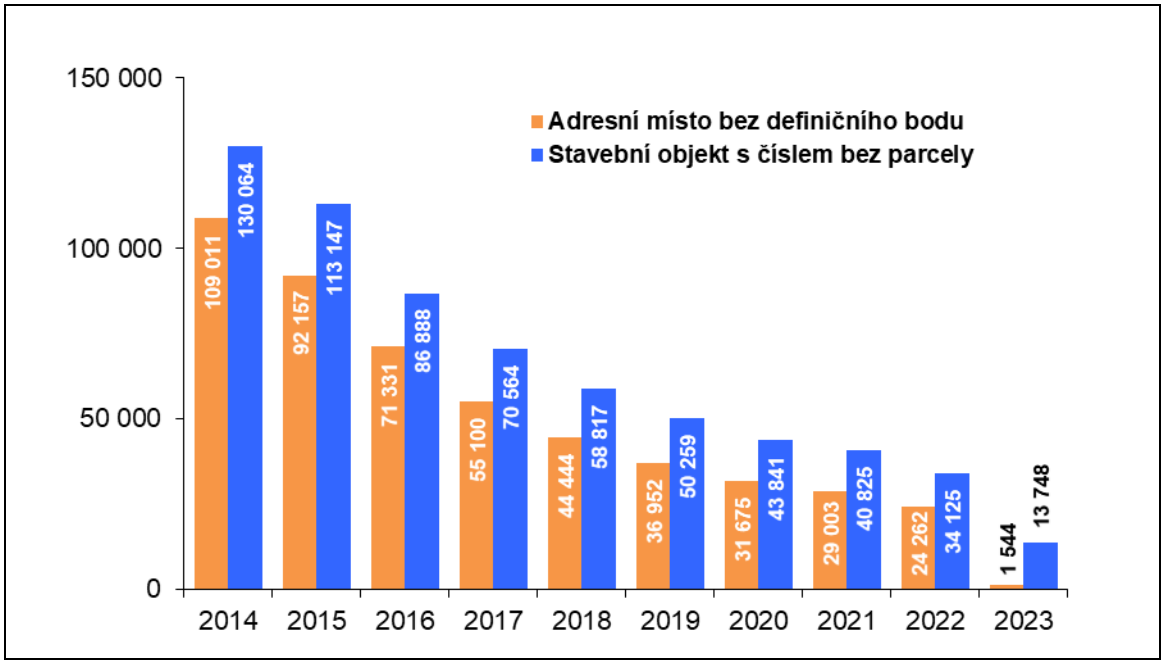

Graf 10: Opravy chyb v RÚIAN

Veřejný dálkový přístup k datům RÚIAN https://vdp.cuzk.cz/

Aplikace veřejný dálkový přístup k datům RÚIAN umožňuje nahlížet a získávat data základního registru RÚIAN prostřednictvím souborů ve výměnném formátu a také některá data editačních agendových informačních systému ISÚI a ISKN.

Pro přístup do aplikace není potřeba žádné registrace. Data z veřejného dálkového přístupu jsou poslytována bezúplatně.

V roce 2023 se správce registru zaměřil zejména na odladění funkcionalit ověření adresy a doplnění nové kontextové nápovědy.

Přístup k údajům RÚIAN prostřednictví IS základních registrů veřejné správy ČR

Počet přístupů k referenčním údajům RÚIAN podle statistik Digitální informační agentury přesahuje v průměru 19 milionů měsíčně, z toho cca 80 % tvoří nepřímá volání pro potřeby služeb dalších základních registrů. Aktuální platné údaje o adresách, územním členění, budovách, parcelách a/nebo místních jménech usnadňují ověřování/aktualizaci vstupů pro stovky agend veřejné správy v ČR.

Počet přístupů k RÚIAN

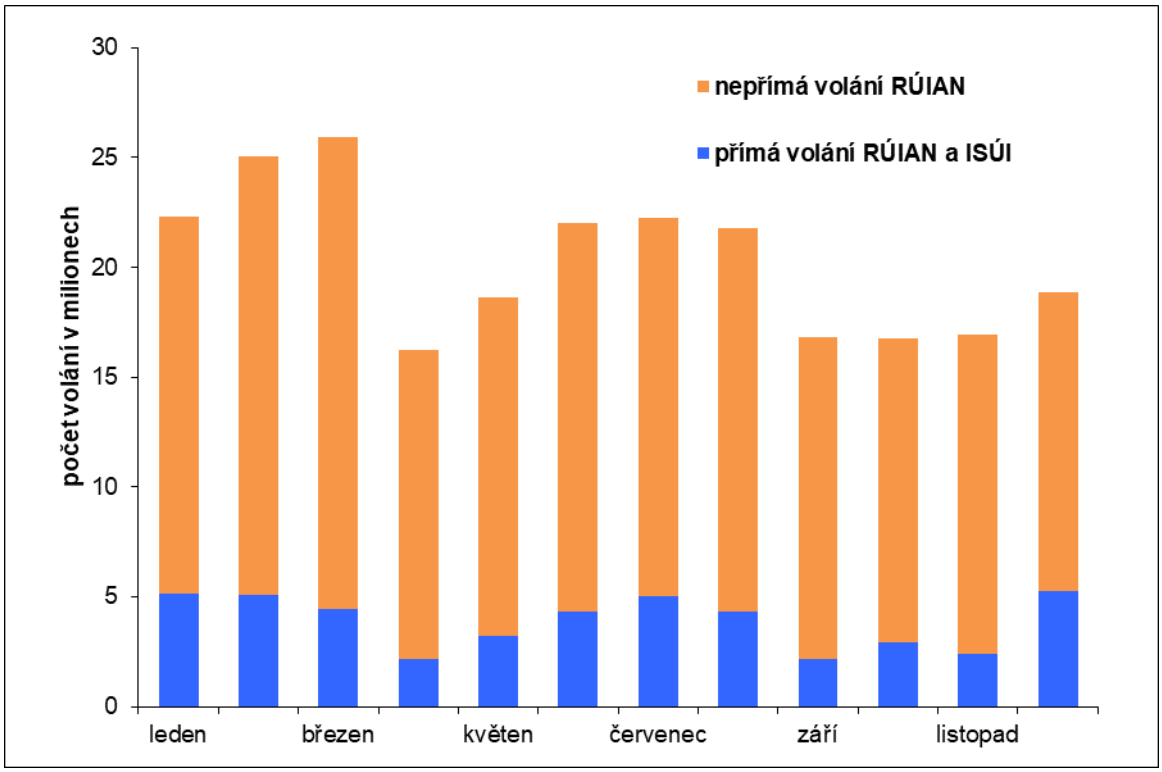

Graf 11: Počet volání služeb ISÚI a RÚIAN v roce 2023

V roce 2023 pokračovalo vzdělávání editorů ISÚI prostřednictvím praktických školení a trvale je zajištěna podpora uživatelů a klientů prostřednictvím helpdesku ČÚZK https://www.cuzk.cz/ruian/RUIAN/Uzivatelska-podpora.aspx.

Detailní informace o projektu RÚIAN, včetně podrobných metodických návodů pro editory, jsou zveřejněny a průběžně aktualizovány na internetových stránkách projektu https://ruian.cuzk.cz.

5. Digitální mapa veřejné správy (DMVS)

https://cuzk.cz/DMVS/O-IS-DMVS.aspx

Digitální technické mapy budou důležitým datovým podkladem pro celou řadu odborných činností ve veřejné správě i soukromém sektoru. Zákonem č. 47/2020 Sb. byla krajům uložena povinnost vybudovat do 30. června 2023 digitální technické mapy (DTM) krajů. S ohledem na odklad účinnosti stavebního zákona k 1. 7. 2024 byl termín spuštění DTM sladěn se stavebním zákonem. Roční odklad umožnil prostor na odladění chyb a nedostatků v testovacím provozu.

ČÚZK je uloženo vybudovat informační systém digitální mapy veřejné správy (IS DMVS), který bude pro krajské DTM a jejich uživatele zajišťovat služby, které je vhodné provozovat centrálně.

Nové DTM krajů

Správcem DTM kraje bude krajský úřad v přenesené působnosti. Obsah je stanoven vyhláškou č. 393/2020 Sb., o digitální technické mapě kraje, kterou ČÚZK vydal v roce 2020.

Klíčové je rozdělení obsahu DTM na dvě základní skupiny dat.

1. Objekty a zařízení dopravní a technické infrastruktury.
2. Základní prostorová situace, kterou tvoří vybrané stavební a technické objekty a zařízení a vybrané přírodní objekty na zemském povrchu, pod ním nebo nad ním, které charakterizují základní prostorové uspořádání území.

Pro každou z těchto skupin dat zákon stanovuje jiné editory a zásadně odlišné principy aktualizace. Obecně je ovšem vždy editor odpovědný za správnost, úplnost a aktuálnost zapisovaných údajů. Technologií pro přenos dat mezi DTM krajů a DMVS bude Jednotný výměnný formát DTM.

DMVS

ČÚZK spustil v červenci 2023 do produkčního provozu informační systém DMVS, který zajišťuje evidenci vlastníků, správců a provozovatelů dopravní a technické infrastruktury a jednotné rozhraní pro aktualizaci digitálních technických map. Ve druhém pololetí roku 2023 bylo v IS DMVS zaregistrováno cca 6 tisíc subjektů, a to v roli vlastníka, správce nebo provozovatele dopravní a technické infrastruktury, včetně informace o jejich územní působnosti.

Do pilotního provozu byl spuštěn i mapový portál IS DMVS pro zobrazení krajských digitálních technických map spolu s katastrálními mapami a ortofotomapou. Informační systém DMVS rovněž musel zareagovat na změnu právní úpravy, která zpřísnila podmínky pro poskytování dat o dopravní a technické infrastruktuře – nově budou poskytována až po předchozí identifikaci a autentizaci osoby. IS DMVS v roce 2023 splnil všechny technické podmínky pro zahájení pilotního provozu k zasílání aktualizačních změn obsahu DTM prostřednictvím centrálního jednotného rozhraní a je připraven ke spuštění ostrého provozu od 1. 7. 2024.

V roce 2023 byla v souvislosti s realizací projektu DMVS posílena centrální infrastruktura pro provoz informačního systému a pořízena data k aktualizaci výškopisných dat nezbytných pro potřeby IS DMVS. Koncem roku 2023 byl projekt po formální stránce ukončen.

Koordinační rada správců DMVS a DTM, která je pracovní skupinou Rady vlády pro informační společnost (RVIS), v průběhu celého roku pravidelně koordinovala přípravu a realizaci projektu IS DMVS a DTM krajů. Celkem se v průběhu roku 2023 uskutečnilo 10 jednání Koordinační rady.

Projekt DMVS je spolufinancován z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP), Výzvy č. 94 pro Digitalizaci stavebního řízení.

6. Zeměměřické činnosti ve veřejném zájmu

Úkolem státní zeměměřické služby je zejména správa národních geodetických základů a zajišťování základních standardizovaných sad aktuálních geografických dat a mapových produktů především pro podporu činnosti státní správy a územní samosprávy České republiky. Plněním úkolů na úseku zeměměřictví je v resortu ČÚZK pověřen Zeměměřický úřad (ZÚ).

6.1. Geodetické základy

Geodetické základy zahrnují základní bodová pole (ZBP) a Státní síť permanentních stanic pro přesné určování polohy (CZEPOS).

Koncem roku 2023 evidoval ZÚ v Databázi bodových polí (DBP) 69 154 center bodů základního polohového bodového pole (ZPBP) a zhušťovacích bodů, 29 894 přidružených bodů, 1 314 nivelačních pořadů České státní nivelační sítě (ČSNS) o celkové délce 24 725 km, 125 257 nivelačních bodů (z toho 82 437 bodů ČSNS), 462 tíhových bodů.

V oblasti správy ZBP prováděl ZÚ dynamickou údržbu bodů bodových polí na základě hlášení závad na jednotlivých bodech ZBP zasílaných uživateli, v roce 2023 bylo přijato 2 061 takových hlášení. Dynamická údržba byla provedena v rozsahu 41 bodů ZPBP v lokalitách vybraných podle hustoty hlášení. Provedena byla také údržba 513 význačných bodů geodetických základů v rámci periodické údržby.

Dynamická údržba ZPBP v uplynulých letech

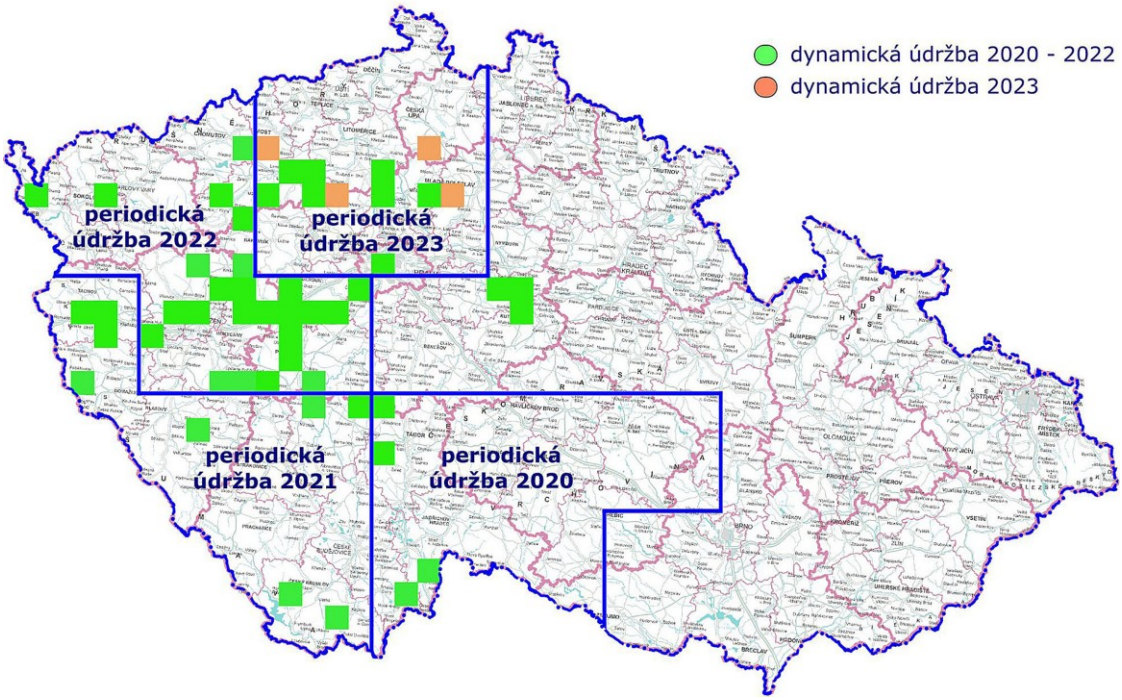

V rámci zajištění správy a rozvoje základního výškového bodového pole (ZVBP) byl metodou velmi přesné nivelace (VPN) zaměřen polygon nivelačních spojnic bodů Základní geodynamické sítě (ZGS): 5 Praha – 24 Plzeň – 18 Medvědí skála – 28 Teplice. Metodami GNSS, VPN a gravimetricky byly zaměřeny body ZGS 18 Medvědí skála, 28 Teplice a 5 Praha.

Geodetické údaje o bodech základního bodového pole polohového, výškového a tíhového, údaje o zhušťovacích bodech a bodech podrobného výškového bodového pole jsou v Databázi bodových polí (DBP). Údaje lze vyhledat na Geoportálu ČÚZK pomocí aplikace Geoprohlížeč, případně prostřednictvím prohlížecí služby WMS Bodová pole nebo stahovací služby WFS Bodová pole.

V roce 2023 byla završena etapa vývoje rozhraní mezi DBP a RÚIAN, které je určeno k evidenci chráněných značek geodetického bodu, resp. ochranných pásem značky geodetického bodu v RÚIAN. Ke dni 1. 7. 2023 byla v RÚIAN publikována všechna

ochranná pásma bodů geodetických základů, a dále ochrany značek těchto bodů ve formě účelových územních prvků.

Síť permanentních stanic GNSS České republiky – CZEPOS http://czepos.cuzk.cz/

V roce 2023 nedošlo ke změně počtu a rozmístění stanic, do síťových řešení jsou užívána data z celkem 55 stanic – 28 stanic je umístěno na území ČR (23 jich je instalováno na střechách budov katastrálních úřadů, 5 stanic je externích) a 27 stanic je v příhraničním území sousedních států. Poskytována jsou korekční data všech aktuálně dostupných frekvencí GNSS, a to amerického NAVSTAR GPS, ruského GLONASS, evropského Galileo, čínského BeiDou i regionálního japonského QZSS.

Přehledová mapa CZEPOS

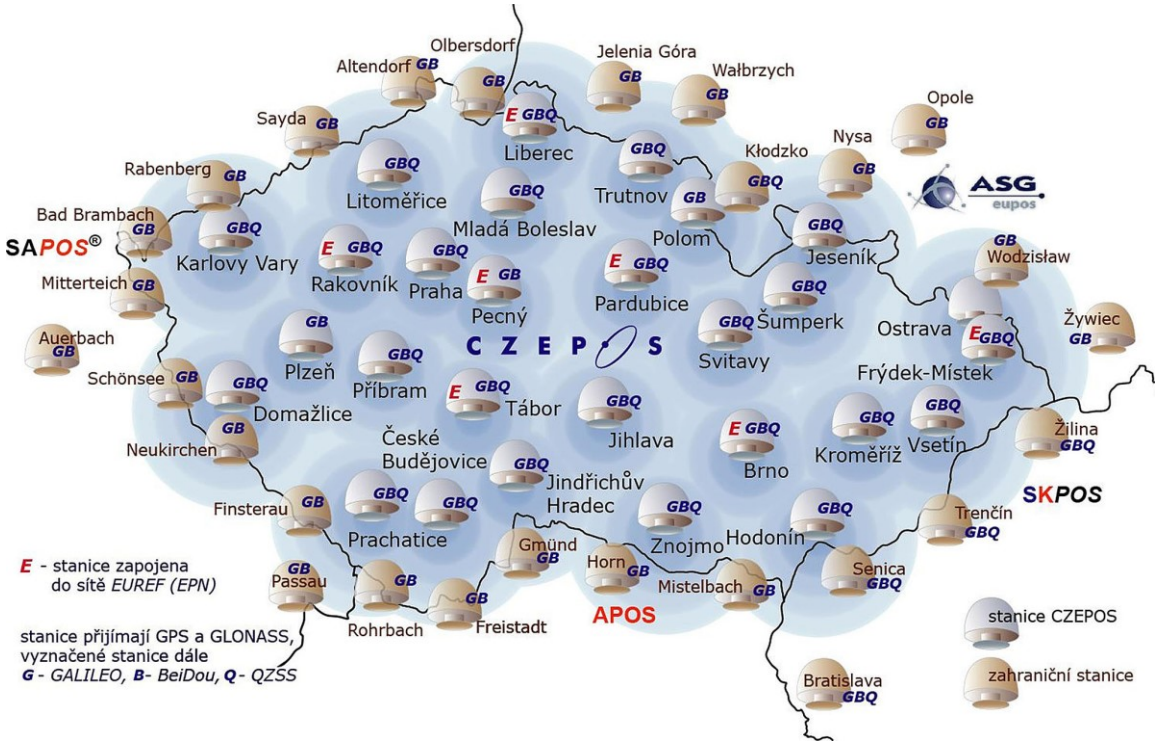

V rámci mezinárodní spolupráce probíhá výměna datových toků z příhraničních stanic GNSS mezi sítí CZEPOS a státními sítěmi permanentních stanic GNSS okolních států, rakouskou APOS, polskou ASG-EUPOS, německou SAPOS® a slovenskou SKPOS®.

Na konci roku 2023 bylo registrováno 2 629 uživatelů CZEPOS, což je o 254 více než v roce předchozím.

6.2. Údržba a dokumentace státní hranice

V roce 2023 byla provedena údržba státních hranic o celkovém rozsahu 113 km a 1745 hraničních znaků, a to na státních hranicích s Německem (Bavorskem i Saskem) a na státních hranicích s Rakouskem. Rovněž pokračovala aktualizace souřadnic hraničních znaků a nevyznačených lomových bodů státních hranic v jednotném referenčním systému ETRS89, což lze využít pro projekt State Boundaries Europe (SBE) i další projekty přeshraniční spolupráce.

6.3. Základní báze geografických dat (ZABAGED®)

ZABAGED® je vektorový geografický digitální model území České republiky. V roce 2023 bylo vedeno v ZABAGED® 139 typů geografických objektů (včetně 3 typů výškopisné části ZABAGED®) s vektorovou grafickou reprezentací a popisnou složkou s více než 400 druhy popisných a kvalitativních atributů. Vybrané typy objektů ve své popisné složce obsahují identifikátory (integrační klíče) pro vazbu do databází jejich odborných správců.

V roce 2023 pokračovala pravidelná plošná aktualizace ZABAGED® s využitím Ortofota ČR, leteckých měřických snímků, šetřením vybraných informací u místních orgánů veřejné správy a terénním šetřením. Cyklus plošné aktualizace trvá v souladu se zákonem maximálně 6 let. V roce 2023 pokračoval už 6. cyklus a to včetně tzv. řízené plošné aktualizace, při které v oblastech s větší dynamikou změn aktualizace probíhá v kratším intervalu než standardním. V roce 2023 byla realizována plošná aktualizace v rozsahu 1 008 mapových listů (m. l.) Základní topografické mapy ČR v měřítku 1 : 10 000 (ZTM 10).

Stav plošné aktualizace ZABAGED® ke konci roku 2023

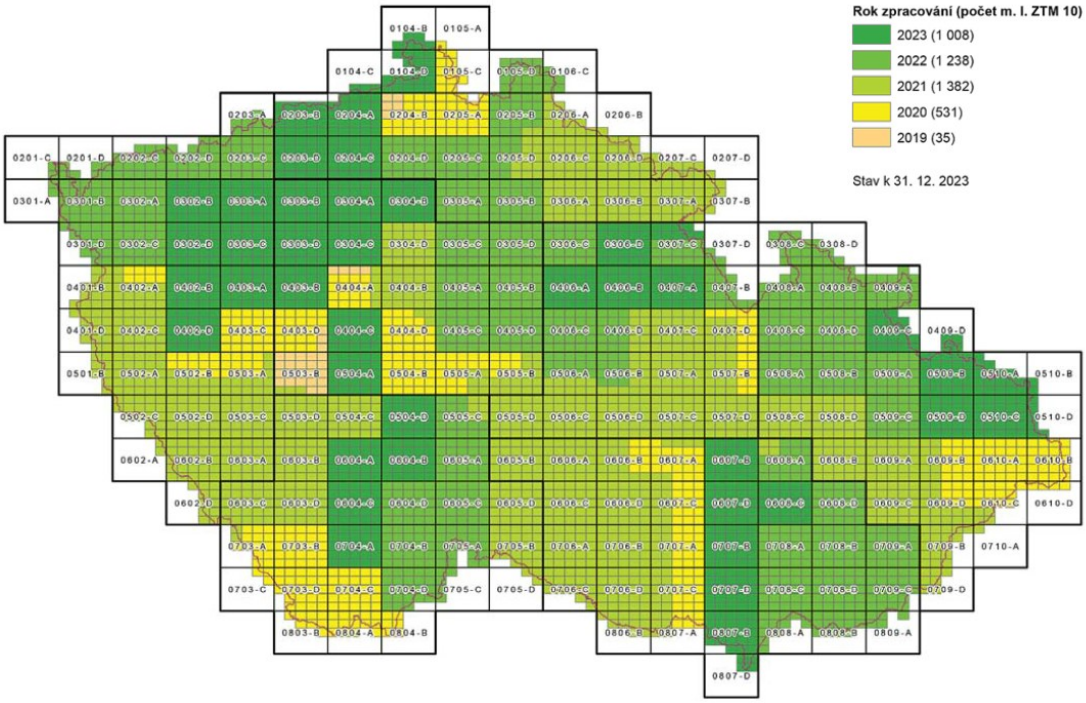

Obdobně jako v předchozích letech byla prováděna také průběžná aktualizace ZABAGED®. Jedná se o metodu aktualizace, kdy informace o změnách jsou získávány z dat externích správců. Vybrané typy objektů jsou v rozsahu celého území republiky aktualizovány jedenkrát nebo i vícekrát ročně.

Rok 2023 uzavřel několikaleté období cíleného polohového zpřesňování dat ZABAGED®. V rozsahu celého území republiky byl uzavřen projekt systematického zpřesňování budov a dalších stavebních objektů i na území, kde dosud nebyla ještě dokončena digitalizace katastrální kresby.

V roce 2023 pokračovaly rozvojové aktivity, včetně činností směřující k plánovanému vytvoření Základního 3D modelu území ČR v rámci Koncepce zavádění metody BIM

v České republice. Probíhalo testování a byly hledány zkušenosti z jiných států a státních mapovacích institucí i formou osobního předání zkušeností, a to především se zástupci mapovacích agentur z Bavorska – Landesamt für Digitalisierung, Breitband und Vermessung (LDBV) a Estonska – Maa-amet .

6.4. Výškopis

Výškopisná data jsou součástí ZABAGED®. Prvotním zdrojem současného výškopisu jsou data leteckého laserového skenování (LLS), které se uskutečnilo v letech 2009 až 2013. Výškopis je publikován v několika formách: Digitální model reliéfu 4. generace (DMR 4G), Digitální model reliéfu 5. generace (DMR 5G) Digitální model povrchu 1. generace (DMP 1G) a vrstevnice se základním intervalem 1 m. Výškopisná data jsou aktualizována lokálně, např. v oblastech zasažených rozsáhlejší stavební činností. Aktualizace výškopisu se provádí z dat získaných novějším LLS nebo speciálním leteckým měřickým snímkováním (LMS), a to v rámci kooperace s Ministerstvem obrany ČR. Do vojenského letounu L410FG-Turbolet jsou střídavě instalovány senzory vlastněné ZÚ, a to laserový skener Leica ALS80 nebo digitální třířádková fotogrammetrická kamera Leica ADS100.

6.5. Státní mapové dílo

V roce 2023 bylo vydáno nové nařízení vlády č 159/2023 Sb., o stanovení geodetických referenčních systémů závazných na celém území České republiky, databází geodetických a geografických údajů a státních mapových děl vytvářených pro celé území České republiky a zásadách jejich používání. Tímto nařízením vlády se mj. zavádí do užívání nová základní státní mapová díla z produkce Zeměměřického úřadu, která nahrazují Státní mapu 1 : 5 000 a Základní mapy ČR. Konkrétně se jedná o nové Základní topografické mapy (ZTM) ČR v měřítkách 1 : 5 000, 1 : 10 000, 1 : 25 000, 1 : 50 000, 1 : 100 000 a 1 : 250 000 zobrazené v Souřadnicovém systému Jednotné trigonometrické sítě katastrální (ZTM/S-JTSK) a dále o Základní topografické mapy ČR v měřítkách 1 : 10 000, 1 : 25 000, 1 : 50 000, 1 : 100 000 a 1 : 250 000 zobrazené v Evropském terestrickém referenčním systému 1989 v univerzálním transverzálním Mercatorově zobrazení poledníkových zón (ZTM/ETRS89).

ZTM ČR jsou mapy topografického charakteru zpracované na podkladě dat ZABAGED®, Geonames, Databáze bodových polí a DMR 5G. Oproti dřívějším Základním mapám ČR (ZM ČR) mají rozšířený obsah a bohatší značkový klíč. Vytvořením Základní topografické mapy ČR 1 : 5 000 (ZTM 5) vznikla podrobná topografická mapa, kterou je možné již řadit na pomezí velkého a středního měřítka. Tvorbu této mapy umožnilo

polohové zpřesnění a obsahové obohacení ZABAGED®, vznikla tak topografická mapa založená na reálných datech v terénu.

Ukázka rastrového výstupu ZTM 5/S-JTSK

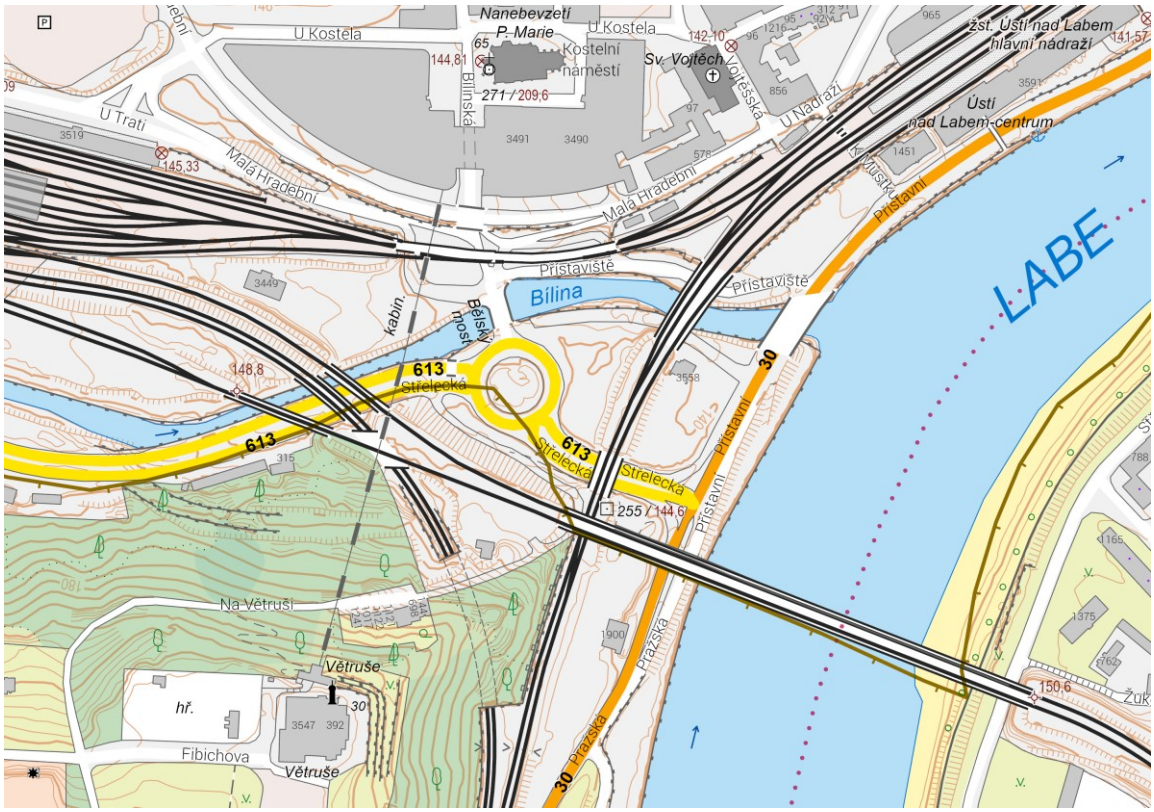

Nová podoba SMD se začala rodit už v roce 2016 a 2017, kdy byl vytvořen projektový záměr transformace státního mapového díla určeného pro veřejné užití, a to na základě dokumentu Koncepce rozvoje zeměměřictví v letech 2015 až 2020. Samotná tvorba nových map započala v roce 2018, kdy byl na pracovišti Zeměměřický odbor Pardubice zahájen pilotní provoz tvorby ZTM 5, na který navázal od roku 2019 již běžný produkční provoz. V roce 2020 započala v Odboru kartografie a polygrafie na detašovaném pracovišti ZÚ v Sedlčanech tvorba ZTM 10, ZTM 25, ZTM 50 a ZTM 100 a o rok později i ZTM 250. Tvorbu prvního vydání ZTM/S-JTSK všech měřítek se podařilo ukončit do poloviny roku 2023. Pro měřítka 1 : 10 000 až 1 : 250 000 byla v roce 2023 současně odvozena i varianta ZTM/ETRS89 a započalo se rovněž s tvorbou ZTM 5/ETRS89, ale vzhledem k větší pracnosti je dokončení tvorby této varianty plánováno až na rok 2025.

Obě varianty map (jak S-JTSK. tak ETRS89) jsou od 1. 7. 2023 publikovány v různých formách – buď jako tiskové soubory PDF s kompletním obsahem mapového listu, včetně souřadnicových sítí, rámových a mimorámových údajů, nebo jako rastrové soubory, jež jsou také využívány webovými mapovými službami Geoportálu ČÚZK. ZTM/S-JTSK ČR jsou publikovány také jako vektorová data kartografických modelů ve formátu DGN a SHP.

V roce 2023 byl nově publikován geografický model území ČR Data250, který odpovídá přesností a stupněm generalizace měřítku 1 : 250 000, a kterým byla nahrazena dosavadní databáze Data200. Určitých změn souvisejících s obohacením obsahu a zlepšením polohové přesnosti dat doznal i geografický model území ČR Data50.

Počty mapových listů ZTM ČR

Titul	Počet m. l.
ZTM 5/S-JTSK	16 301
ZTM 10/S-JTSK	4 194
ZTM 25/S-JTSK	717
ZTM 50/S-JTSK	202
ZTM 100/S-JTSK	60
ZTM 250/S-JTSK	12
ZTM 10/ETRS89	4 695
ZTM 25/ ETRS89	803
ZTM 50/ ETRS89	222
ZTM 100/ ETRS89	66
ZTM 250/ ETRS89	12

6.6. Ortofotografické zobrazení České republiky

Výchozím zdrojem pro Ortofoto České republiky jsou letecké měřické snímky. Snímkování provádějí soukromé subjekty, zpracování ortofota zajišťuje Zeměměřický úřad ve spolupráci s Vojenským geografickým a hydrometeorologickým úřadem (VGHMÚř). V roce 2023 bylo snímkováno pásmo „Západ“, dokončena tak byla již šestá edice leteckých měřických snímků a Ortofota ČR z celého území státu ve dvouleté periodě. Snímkování bylo v roce 2023 zahájeno 4. května, poslední snímky byly pořízeny 12. srpna. Celkem bylo ke zpracování převzato od dodavatelů 42 673 snímků.

Letecké měřické snímkování České republiky v letech 2022 a 2023

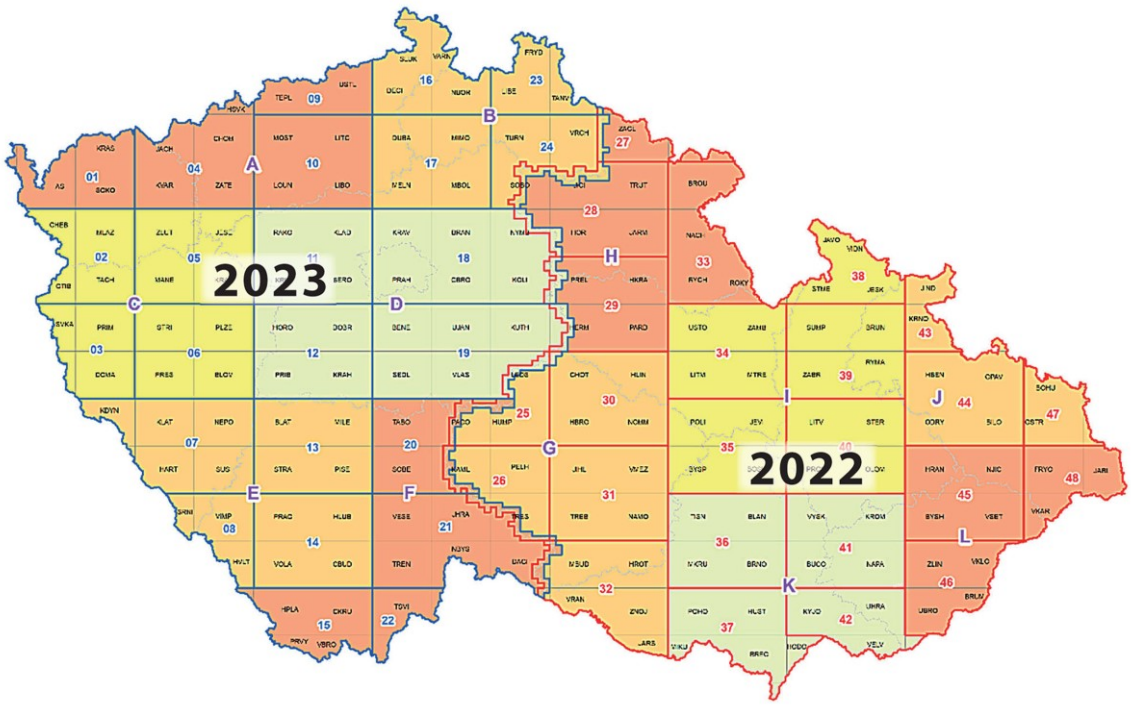

Datová sada Ortofoto ČR s rozlišením 12,5 cm byla aktualizována v rozsahu 8 589 mapových listů ZTM 5. Ortofoto ČR je poskytováno ve formě souborových dat, dále prostřednictvím prohlížecích služeb a na základě individuálních objednávek také formou tisků. Souborová data jsou v rastrovém formátu JPEG a jsou georeferencována v souřadnicových systémech S-JTSK nebo WGS 84. Přesnost ortofota byla ověřována řadou kontrolních měření, která potvrzují, že střední polohová chyba Ortofota ČR s rozlišením 12,5 cm dosahuje na dobře identifikovatelných bodech hodnoty 0,25 m v úrovni terénu.

Vedle aktuálních ortofot se poskytují také souborová data archivních ortofot, černobílých z let 1998 až 2001 a barevných od roku 2003. Archivní ortofota jsou publikována rovněž prostřednictvím prohlížecích služeb.

Zeměměřický úřad spolupracuje s VGHMÚř již od roku 2011 na skenování archivních leteckých měřických snímků. Skenované snímky spolu s novějšími snímky, pořízenými již digitálními kamerami, je možné prohlížet v aplikaci Archiv https://ags.cuzk.cz/archiv/, distribuovány mohou být i jako soubory rastrových dat. Ke konci roku 2023 byly uživatelům k dispozici snímky z let 1936-1938, 1940, 1942, 1946-1969, 1971, 1974, 1975 a 1992-2023.

Vývoj území v oblasti výstavby dálnice (Otrokovice 2014 a 2022)

6.7. Standardizace geografického názvosloví

Výsledky standardizační činnosti v oblasti geografických jmen z území ČR jsou vedeny v databázi Geonames a dále v databázi Jména světa se standardizovanými českými jmény států a dalšími jmény mimo ČR.

V roce 2023 pokračovala aktualizace databáze Geonames v souladu s postupem aktualizace ZABAGED® a digitalizace katastrálních map. Po dokončení integrace Geonames a ZABAGED® se geografická jména vztahují ke geografickým objektům a jsou vkládána pouze jednou. V souladu s plánem aktualizace ZABAGED® bylo v roce 2023 geografické názvosloví aktualizováno na 1 118 mapových listech ZTM 10 a na území 51 mapových listů ZTM 50. Ve spolupráci s katastrálními pracovišti byla provedena aktualizace geografického názvosloví v rozsahu 612 katastrálních území.

6.8. Ústřední archiv zeměměřictví a katastru

Ústřední archiv zeměměřictví a katastru (ÚAZK) je veřejným specializovaným archivem, jehož hlavní činností je přejímání a evidence oborových archiválií, jejich zpracování a digitalizace tak, aby mohly být v co největším rozsahu zpřístupněny veřejnosti. Metadata o obsahu všech fondů a sbírek archivu jsou při archivním zpracování ukládána do jednotné databáze a archiválie jsou pro účely dálkového přístupu systematicky skenovány. V roce 2023 bylo vyhotoveno 33 471 rastrových kopií map a 3 730 kopií nemapového materiálu. Vybrané části archivní databáze, v některých případech i včetně skenů, jsou publikovány v aplikaci VadeMeCum https://uazk.cuzk.cz/vademecum/. Prohlížení archiválií prostřednictvím internetu umožňuje aplikace Archiv https://ags.cuzk.cz/archiv/.

Aplikace Archiv – prostředí pro prohlížení archivních map

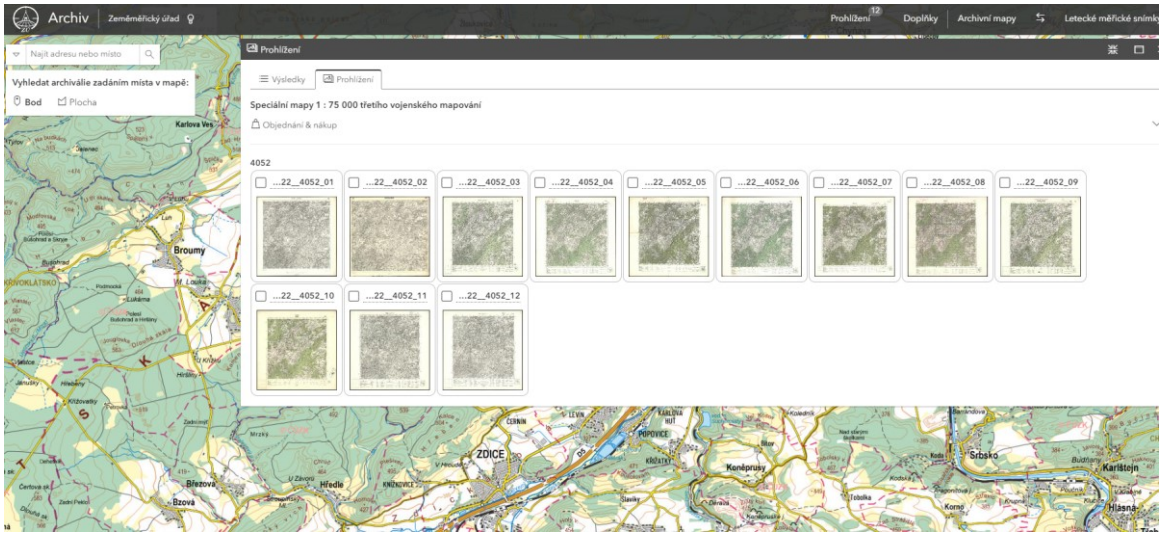

7. Poskytování dat, služeb a otevřená data

Český úřad zeměměřický a katastrální poskytuje data v různých formátech a souřadnicových systémech. Data poskytuje také dle otevřených formálních norem pro otevřená data a prostřednictvím prohlížecích i stahovacích služeb.

Všechny publikované datové sady jsou průběžně aktualizovány. Aktualizace dat a služeb pro publikaci je u datových sad katastru nemovitostí a registru územní identifikace adres a nemovitostí prováděna kontinuálně, u dat ZABAGED čtvrtletně, u ostatních datových sad pak ročně. Data jsou poskytována na základě licence, ve většině případů dle standardizované licence CC-BY 4.0. Licence vztahující se k danému datovému souboru je vždy součástí metadat.

Všechny datové soubory, služby, aplikace a mapové kompozice poskytované ČÚZK jsou opatřeny metadaty (tj. informacemi o datech nebo službách), podle nichž je možné vyhledat, porovnat a následně rozhodnout o vhodném použití dat nebo služeb. Metadata jsou dostupná na Geoportálu ČÚZK, odkud jsou harvestována na Národní Geoportál INSPIRE, který dále zprostředkuje jejich distribuci na evropský INSPIRE Geoportál.

V případě, že jsou data poskytována v režimu otevřených dat, tedy ve strojově čitelném formátu, bez omezení užití (vyjma informace o zdroji), jsou metadata publikována i zde Národní katalog otevřených dat dle zákona o svobodném přístupu k informacím.

Rozhraní pro stažení dat prostřednictvím služby ATOM

ČÚZK | Stahovací služby Atom

Nápověda

Stahovací služby Atom

INSPIRE | Katastrální mapa | RÚIAN | Ostatní

Vyhledávání

Stahovací služba Atom pro data Zákl | Všechny CRS | Hledat datovou sadu... | Vyhledat | Prostorové omezení

Obsah katastrální mapy a mapy pozemkového katastru se zobrazuje od měřítka 1:5000. Podrobnější informace k používání mapy a aktualizaci jejího obsahu najdete v nápovědě (F1). Odkaz na stránky projektu
Veškeré zjištěné hodnoty souřadnic a délek nelze využívat pro vytyčování hranic pozemků v terénu.

Výsledky | zavřít

request 29ms :: processing 0ms :: render 1ms

Aktualizace: 4.3.2024 14:05:55
Počet sad: 10

S-JTSK

Základní topografická mapa ČR 1 : 5 000 - DGN, S-JTSK - mapový list: Svitavy 0507-A-03-1	26.7.2022 12:17:55	dgn	1814 kB
Základní topografická mapa ČR 1 : 5 000 - DGN, S-JTSK - mapový list: Svitavy 0507-A-03-2	26.7.2022 12:17:55	dgn	1280 kB
Základní topografická mapa ČR 1 : 5 000 - DGN, S-JTSK - mapový list: Svitavy 0507-A-03-3	26.7.2022 12:17:55	dgn	1628 kB
Základní topografická mapa ČR 1 : 5 000 - DGN, S-JTSK - mapový list: Svitavy 0507-A-03-4	26.7.2022 12:17:55	dgn	5701 kB
Základní topografická mapa ČR 1 : 5 000 - DGN, S-JTSK - mapový list: Svitavy 0507-A-04-1	26.7.2022 12:17:54	dgn	2073 kB
Základní topografická mapa ČR 1 : 5 000 - DGN, S-JTSK - mapový list: Svitavy 0507-A-04-3	26.7.2022 12:17:53	dgn	1166 kB
Základní topografická mapa ČR 1 : 5 000 - DGN, S-JTSK - mapový list: Svitavy 0507-A-08-1	26.7.2022 12:17:49	dgn	1434 kB
Základní topografická mapa ČR 1 : 5 000 - DGN, S-JTSK - mapový list: Svitavy 0507-A-08-2	26.7.2022 12:17:49	dgn	3778 kB
Základní topografická mapa ČR 1 : 5 000 - DGN, S-JTSK - mapový list: Svitavy 0507-A-09-1	26.7.2022 12:17:48	dgn	944 kB
Základní topografická mapa ČR 1 : 5 000 - DGN, S-JTSK - mapový list: Svitavy 0507-A-09-3	26.7.2022 12:17:48	dgn	703 kB

7.1. INSPIRE

Resort ČÚZK je klíčovým poskytovatelem základních datových sad pro infrastrukturu prostorových informací v EU – INSPIRE (viz směrnice 2007/2/ES). Dle zákona č. 123/1998 Sb. a § 4a zákona č. 200/1994 Sb. poskytuje ČÚZK základní podkladové datové sady, které harmonizuje dle INSPIRE datových specifikací pro příslušná témata ve formátu GML. Nad těmito datovými sadami byly postupně vytvořeny a prostřednictvím Geoportálu ČÚZK jsou poskytovány síťové služby umožňující vyhledání, prohlížení, stahování nebo transformace. Data jsou poskytována v souřadnicových systémech S-JTSK a ETRS89.

Na základě schválené strategie implementace INSPIRE je resort ČÚZK gestorem zhruba třetiny Národních datových sad INSPIRE. Z databáze ISKN je publikováno téma Parcely (CP), z RÚIAN jsou to témata Budovy (BU), Adresy (AD) a Územně-správní jednotky (AU), z databáze ZABAGED® témata Vodstvo (HY), Dopravní sítě (TN) a Využití území (LU), z dat Geonames jsou publikována Zeměpisná jména (GN), z DMR 4G a DMR 5G je publikováno téma Nadmořská výška (EL) pro datový modely GRID a TIN, z ortofot téma Ortofotosnímky (OI), data bodových polí jsou zdrojem pro téma Zeměpisné soustavy souřadnicových sítí (GGS). Všechny datové sady jsou průběžně aktualizovány.

INSPIRE služby jsou implementovány ve shodném rozsahu, jako služby národní, tj. WMS, WFS, ATOM, WCS.

Služby stahování dat jsou implementovány ve formě WFS a WCS služeb, které umožňují přímý přístup k datům, a ve formě ATOM služeb sloužících ke stažení předpřipravených dat dostupných jako otevřená data. V roce 2023 byla podporována kompatibilita INSPIRE stahovacích služeb za účelem splnění validačních testů na Evropském portálu pro zvýšení kvality služeb, které je pravidelně Evropskou komisí monitorováno.

7.2. Otevřená data

Datové sady jsou také poskytovány v souladu s požadavky zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve strojově čitelném formátu bez zásadního omezování užití, tj. jako otevřená data. Na základě novely zeměměřického zákona se od 1. 7. 2023 rozšířila škála poskytovaných otevřených dat o produkty Zeměměřického úřadu, zejména o Základní topografické mapy, Ortofoto ČR, data ZABAGED a z nich odvozené INSPIRE datové sady a data výškopisu. Takto je poskytováno 66 sérií datových sad s více než 427 tisíci datových souborů. Ke každému souboru jsou poskytována metadata.

Otevřená data ČÚZK jsou poskytována v souladu s otevřenými formálními normami. Lokální katalog otevřených dat, který poskytuje metadata o otevřených datech, je denně harvestován na Národní katalog otevřených dat (NKOD).

Data poskytovaná pro infrastrukturu INSPIRE jsou harmonizována dle požadavků Evropské komise a poskytována jsou ve stejném rozsahu jako v celé Evropské unii.

V roce 2023 byla připravena úprava lokálního katalogu ČÚZK, kterým dochází k plnění NKOD. Hlavní úprava spočívala v nahrazení cca 137 tisíc datových sad cca 30 datovými sériemi s vazbou na služby (ATOM, WFS a WCS) poskytující datové sady. Úprava reagovala na nárůst počtu a objemu poskytovaných otevřených dat ČÚZK od 1. 7. 2023.

7.3. Geoportál ČÚZK https://geoportal.cuzk.cz/

Geoportál ČÚZK umožňuje centrální přístup k mapovým produktům a službám resortu. Na jednom místě lze vyhledat informace (metadata) o prostorových datech, službách a aplikacích resortu ČÚZK, dále umožňuje prohlížení, objednání elektronických či tištěných dat a služeb. Síťové služby nacházejí uplatnění v geografických informačních systémech, mapových portálech a webových aplikacích jiných poskytovatelů. Geoportál ČÚZK tím také napomáhá plnit povinnosti vyplývající ze směrnice INSPIRE, data a služby využívá i Národní geoportál INSPIRE a evropský Geoportál INSPIRE.

Prostřednictvím internetového obchodu, který je součástí Geoportálu ČÚZK, lze objednávat data, která nejsou distribuována ve formě open dat. E-shop je dále určen pro objednání a distribuci open dat ve větším objemu, kdy je vhodnější nahrání dat na datový nosič než online přenos. Rozsáhlejší zpřístupnění dat od 2. pololetí roku 2023 mělo viditelný dopad na využití síťových služeb, kdy meziroční pokles v počtu dotazů souhrnně na webové mapové služby (ZU) činil 15 %. Otevřením dat tedy došlo k určité

úspoře, protože se zastavil trend neustálé potřeby posilování infrastruktury pro poskytování síťových služeb.

Požadavky na všechny síťové služby za období 2013-2023

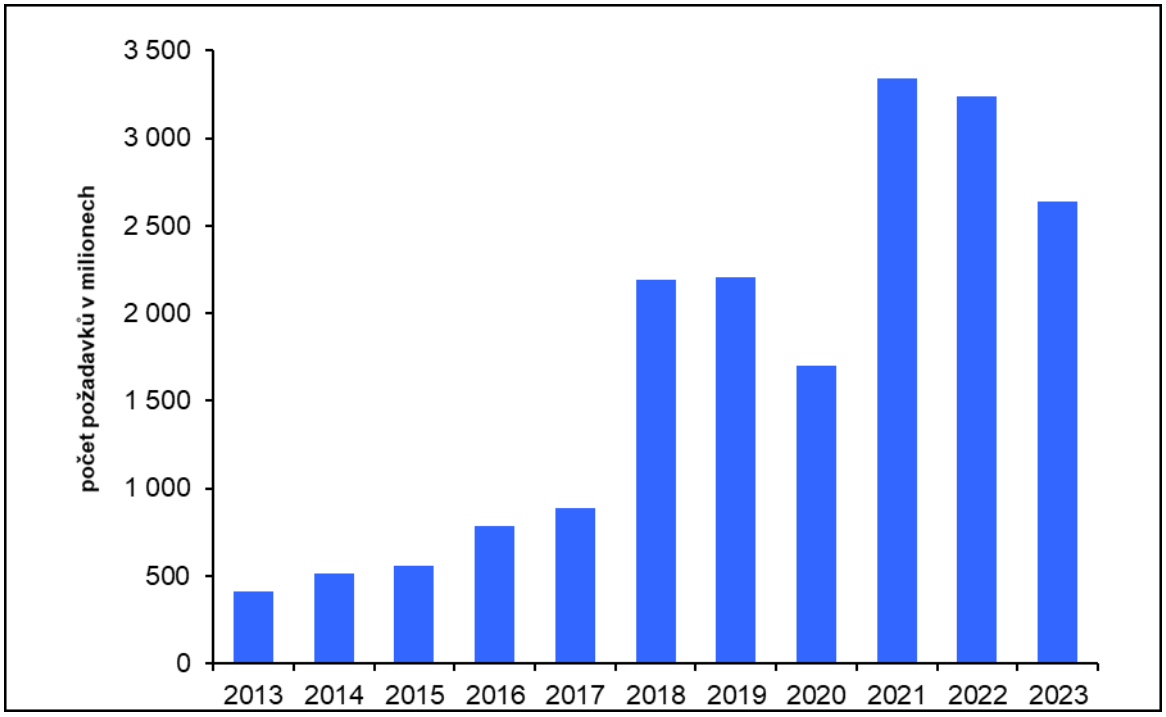

Graf 11:Nárůst počtu přístupů ke všem síťovým službám od 2013 do 2023

Přístupy na prohlížecí služby Geoportálu ČÚZK

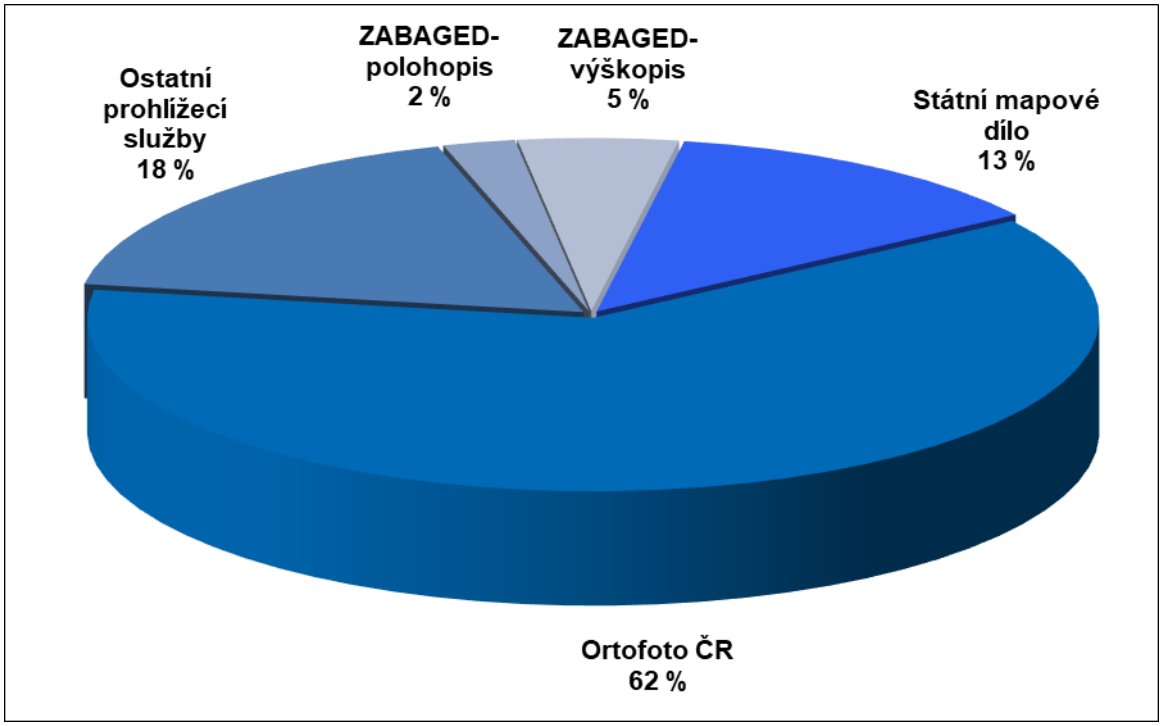

Graf 12: Využití prohlížecích služeb – podíly jednotlivých skupin z celkového počtu požadavků na služby

V roce 2023 bylo vydáno cca 10 000 výřezů otevřených dat prostřednictvím Geoprohlížeče a 41 TB otevřených dat v celkem 2,5 mil. souborů dat ať už přímým stažením, nebo na datových nosičích uživatelů.

8. Lidské zdroje a hospodaření

8.1. Zaměstnanci a vzdělávání

K 31. 12. 2023 bylo v resortu ČÚZK zaměstnáno celkem 4 833 osob, z toho 4 476 zaměstnanců na služebních místech a 357 zaměstnanců na místech pracovních. Vzdělanostní struktura a zastoupení žen v resortu se téměř nemění. Tradičně převládající podíl ve vzdělanostní struktuře představují zaměstnanci s dosaženým úplným středním vzděláním a úplným středním odborným vzděláním (55,0 %). Druhý největší podíl představují zaměstnanci s vysokoškolským vzděláním (41,1 %). Nejpočetnější věkovou skupinou jsou zaměstnanci ve věku 51 až 60 let (36,1 % z celkového počtu) a dále zaměstnanci ve věku 41 až 50 let (33,8 % z celkového počtu). Poměr těchto skupin se oproti roku 2022 obrátil a věková struktura poukazuje na postupné stárnutí zaměstnanců.

Fyzický stav zaměstnanců k 31. 12. 2023

	věková struktura						**podíl žen**	**podíl VŠ vzdělání**
	do 30	31 - 40	41 - 50	51 - 60	61 a více	celkem		
služební místa	198	645	1532	1602	499	4476	76,5 %	43,1 %
pracovní místa	12	25	103	141	76	357	70,9 %	15,7 %
celkem	**210**	**670**	**1635**	**1743**	**575**	**4833**	**76,1 %**	**41,1 %**

Jedním z klíčových úkolů v oblasti řízení lidských zdrojů byla realizace výběrových řízení na neobsazená služební místa v souladu se zákonem o státní službě. V roce 2023 bylo v resortu ČÚZK realizováno celkem 722 výběrových řízení na neobsazená služební místa, na základě jejichž výsledků bylo vybráno celkem 364 úspěšných kandidátů k přijetí do služebního poměru, zařazení na služební místo či jmenování na služební místo představeného, přičemž 40 výběrových řízení bude ukončeno až v prvních měsících roku 2024. Z hlediska úspěšnosti lze tedy konstatovat, že ze všech uskutečněných výběrových řízení na obsazení služebních míst v roce 2023 vzešel úspěšný žadatel či žadatelka v 50,4 % případech. K uvedenému výsledku je třeba přičíst i počet úspěšně obsazených míst na základě převedení či zařazení zaměstnance bez výběrového řízení v souladu se zákonem o státní službě, výsledné procento úspěšnosti pak činí 53,0 %. Ve srovnání s rokem 2022 se úspěšnost prováděných výběrových řízení při obsazování služebních míst snížila o 6 procentních bodů a počet realizovaných výběrových řízení byl oproti počtu v roce 2022 vyšší, a to o 50 výběrových řízení. Do celkového počtu realizovaných výběrových řízení na obsazení služebních míst se v roce 2023 promítla povinnost tzv. přesoutěžit vedoucí služebních úřadů. Z 18 realizovaných výběrových řízení na ředitele katastrálních úřadů, Zeměměřického úřadu a zeměměřických a katastrálních inspektorátů obhájilo svůj post 16 ředitelů. Ve dvou případech byli jmenováni vedoucími služebních úřadů nové osoby, neboť stávající

ředitelé (na Katastrálním úřadu pro Moravskoslezský kraj a Katastrálním úřadu pro Karlovarský kraj) odešli do důchodu.

Služební místa je možné v souladu s § 178 zákona o státní službě dočasně obsadit též zaměstnanci v pracovním poměru. V rámci resortu takto bylo v roce 2023 obsazováno 58 služebních míst, a to s úspěšností 75,9 %.

Během roku 2023 ukončilo na některém z úřadů v resortu služební poměr nebo přešlo na jiný služební úřad celkem 333 státních zaměstnanců (vč. zaměstnanců v pracovním poměru na služebních místech) a pracovní poměr ukončilo celkem 109 zaměstnanců. Míra fluktuace za rok 2023 činila 9,1 %, což je o 0,5 procentního bodu více než v roce 2022 a během posledních let má setrvalou vzrůstající tendenci.

Fluktuace

rok	ukončené služební/pracovní poměry	míra fluktuace
2023	442	9,1 %
2022	422	8,6 %
2021	398	8,0 %
2020	299	6,0 %
2019	417	8,3 %
2018	374	7,4 %

K 31. 12. 2023 bylo v resortu ČÚZK z celkového počtu 610 vedoucích pozic 351 (tj. 57,5 %) obsazeno ženami.

Zastoupení žen ve vedoucích pozicích k 31. 12. 2022

stupeň řízení	zaměstnanci na služebních místech			zaměstnanci na pracovních místech		
	počet představených	z toho ženy	podíl žen	počet vedoucích zaměstnanců	z toho ženy	podíl žen
vedoucí správního úřadu	23	5	21,7 %	0	0	-
ředitel/ka sekce	13	8	61,5 %	0	0	-
ředitel/ka odboru	134	62	46,3 %	2	1	50,0 %
vedoucí oddělení	421	264	62,7 %	17	11	64,7 %
celkem	**591**	**339**	**57,4 %**	**19**	**12**	**63,2 %**

V souladu s vnitřními předpisy nebylo v roce 2023 prováděno pravidelné služební hodnocení státních zaměstnanců.

Další z hlavních priorit v oblasti řízení lidských zdrojů bylo vzdělávání zaměstnanců. To v roce 2023 probíhalo na základě schváleného Plánu vzdělávání v resortu Českého úřadu zeměměřického a katastrálního a stanovených individuálních cílů pro další osobní rozvoj státních zaměstnanců. Personální útvary jednotlivých správních úřadů realizovaly celou řadu vzdělávacích aktivit pro své zaměstnance, které byly zaměřeny na problematiku katastru nemovitostí, personalistiku a řízení, právo a legislativu, ekonomiku a účetnictví, problematiku IT a další oblasti odborného vzdělávání. Personální odbor ČÚZK navíc realizoval (či se podílel na organizaci) 23 skupinových odborných seminářů pro interní školitele a vybrané zaměstnance ze všech úřadů v resortu. Na základě dobrých zkušeností z předchozích let poznamenaných výskytem koronaviru COVID-19 se většina seminářů a skupinového odborného vzdělávání realizovala kombinovanou formou, tedy současně prezenčně i v online prostředí.

V období od 1. ledna do 31. prosince 2023 bylo v resortu ČÚZK vykonáno 135 zkoušek z obecné části úřednické zkoušky. Ve stejném období bylo vykonáno celkem 149 zkoušek ze zvláštní části úřednické zkoušky z oboru státní služby 55. Zeměměřictví a katastr nemovitostí, který spadá do působnosti ČÚZK. Z celkového počtu šlo ve 12 případech o zaměstnance v pracovním poměru nebo zaměstnance, kteří na svém místě nemají předepsán požadavek na vykonání úřednické zkoušky v daném oboru státní služby. Neúspěšní byli 2 žadatelé, z toho 1 již u obecné části úřednické zkoušky a 1 u zvláštní části úřednické zkoušky. Celkem 2 žadatelé, kteří byli neúspěšní u úřednických zkoušek už v předchozím roce, vykonali v roce 2023 zkoušku opakovaně. V porovnání s rokem 2022 bylo vykonáno o 32 zkoušek méně z obecné části a rovněž o 33 zkoušek méně ze zvláštní části úřednických zkoušek. Dále 23 zaměstnanců z resortu absolvovalo v průběhu roku úřednické zkoušky rovněž z jiných oborů státní služby na jiných úřadech, a to z oborů státní služby č. 3., 19., 22., 27., 28., 63. a nejčastěji 37.

8.2. Udělování úředních oprávnění pro ověřování výsledků zeměměřických činností

V roce 2023 byly uskutečněny zkoušky odborné způsobilosti k udělení úředního oprávnění pro ověřování výsledků zeměměřických činností v sedmi termínech.

Z celkového počtu 132 žádostí bylo uděleno 84 nových úředních oprávnění a dále si 20 žadatelů oprávnění rozšířilo. S 19 žadateli bylo ukončeno správní řízení z důvodu zpětvzetí žádosti žadatelem. Celkem 8 žadatelů ve zkoušce opakovaně neuspělo a byla jim zamítnuta žádost o udělení úředního oprávnění. Jedna žádost byla zamítnuta z důvodu neodpovídajícího vzdělání.

V roce 2023 nebylo odejmuto žádné úřední oprávnění.

Od 1. 7. 2023 byla zřízena Česká komora zeměměřičů. ČÚZK předal České komoře zeměměřičů seznam ÚOZI platný k 30. 6. 2023. Dále předal další dokumenty týkající se zkoušek ÚOZI – seznam zkušebních otázek, seznam členů zkušebních komisí atd. Od 1. 7. 2023 přestal ČÚZK pořádat zkoušky odborné způsobilosti k udělení úředního oprávnění pro ověřování výsledků zeměměřických činností a udělovat úřední oprávnění.

8.3. Hospodaření

Schválený státní rozpočet pro kapitolu 346 Český úřad zeměměřický a katastrální na rok 2023 stanovil příjmy ve výši 1 550,7 mil. Kč a výdaje ve výši 3 905,6 mil. Kč. Rozpočet daňových příjmů zahrnoval správní poplatky ve výši 1 250 mil. Kč a jeho plnění dosáhlo

objemu 1 076,8 mil. Kč, tj. 86,2 %. Ve srovnání s rokem 2022 došlo k poklesu výběru správních poplatků o 76 mil. Kč, který byl způsoben sníženým počtem zahájených vkladových řízení. Nedaňové příjmy v roce 2023 byly stanoveny ve výši 280 mil. Kč a v důsledku sníženého zájmu veřejnosti o údaje KN souvisejícího s celkovým poklesem trhu s nemovitostmi byly naplněny pouze v objemu 261,2 mil. Kč, tj. na 93,3 %. Příjmy z rozpočtu Evropské unie byly rozpočtovými opatřeními upraveny na výši 90,1 mil. Kč pro tři projekty spolufinancované z EU na projekt Informační systém Digitální mapy veřejné správy, který je spolufinancován z prostředků IROP, renovaci budovy KÚ pro Zlínský kraj v rámci OPŽP a na finanční zabezpečení projektu RÚIAN 2020+ z Národního plánu obnovy. Skutečné příjmy z rozpočtu EU byly ve výši 49,2 mil. Kč na projekt DMVS.

Rozpočet výdajů resortu byl v roce 2023 upraven devatenácti rozpočtovými opatřeními v kompetenci Ministerstva financí. V průběhu roku došlo k celkovému navýšení rozpočtu výdajů o 89,3 mil. Kč, především souvztažným zvýšením příjmů a výdajů na výše uvedené projekty EU, na zajištění leteckého měřického snímkování ve výši 10,6 mil. Kč a na institucionální podporu pro VÚGTK, v. v. i. ve výši 13,2 mil. Kč. Naproti tomu byly převedeny výdaje do rozpočtu Ministerstva vnitra na úhradu služeb pro správu základních registrů ve výši 0,7 mil. Kč a do rozpočtu MPSV ve výši 24,2 mil. Kč k posílení dávek důchodového pojištění. V rámci povoleného překročení závazných ukazatelů byly využity nároky z nespotřebovaných výdajů vyčerpané v objemu 160,0 mil. Kč, z toho částka 123,9 mil. Kč byla čerpána na programové výdaje včetně výdajů na projekty EU a 0,6 mil. Kč bylo použito jako mimorozpočtový zdroj z fondu FKSP na rekonstrukci majetku.

Celkové čerpání rozpočtu výdajů roku 2023 bylo ve výši 3 985,7 mil. Kč a největší část tvořily prostředky na platy zaměstnanců na služebních místech, platy zaměstnanců v pracovním poměru, dohody o provedení práce, odbytné a odstupné, včetně povinného pojistného a FKSP v celkovém objemu 2 931,9 mil. Kč. Tyto výdaje tvořily 74 % celkových výdajů kapitoly. Průměrný měsíční příjem v resortu dosáhl v roce 2023 výše 37 753 Kč, tj. meziroční nárůst o 4,6 %.

Druhou největší částí výdajů kapitoly 346 ČÚZK byly výdaje provozního charakteru v objemu 704,7 mil. Kč, především na zpracování dat a služby související s informačními a komunikačními technologiemi ve výši 195,7 mil. Kč a poštovní služby 145,4 mil. Kč, které ve srovnání s rokem 2022 (155,6 mil. Kč) zaznamenaly pokles. Provozní výdaje na nákup vody, paliv a energie vzrostly díky úsporným opatřením jen mírně na 101,8 mil. Kč (100,1 mil. Kč v roce 2022). Další provozní výdaje byly čerpány na pronájmy budov a výpočetní techniky (36,0 mil. Kč), opravy a udržování budov (32,8 mil. Kč) a výdaje na nákup materiálu (41,5 mil. Kč). Náhrady mezd v době nemoci byly čerpány ve výši 27,0 mil. Kč, což je téměř třetinový pokles oproti minulému roku (37,5 mil. Kč). Z důvodu neplnění nedaňových příjmů musel ČÚZK vázat provozní výdaje ve výši 19,3 mil. Kč. Zbývající část běžných výdajů byly čerpány na provoz budov, stravování zaměstnanců, cestovní výdaje zaměstnanců a služby školení a vzdělávání zaměstnanců, dále výdaje na datové a hlasové telekomunikační služby a členský příspěvek mezinárodní organizaci EuroGeographics.
Významnou částí výdajů (336 mil. Kč) byly investiční a neinvestiční výdaje na financování programů vedených v informačním systému programového financování EDS/SMVS, tj. na pořízení a obnovu hmotného a nehmotného majetku resortu. Podíl těchto výdajů na výdajích kapitoly byl ve výši 8,4 %. Podstatnou část investičních výdajů představovaly výdaje na ICT, a to především na programové vybavení (99 mil. Kč) a na pořízení výpočetní techniky (92,5 mil. Kč), dále výdaje na stroje a zařízení (30,7 mil. Kč) zejména na měřickou techniku, na rekonstrukce budov (79,6 mil. Kč) a nejméně na obnovu dopravní techniky (12,7 mil. Kč).

Příjmy a výdaje státního rozpočtu – kapitola 346 ČÚZK

U k a z a t e l / R o k	2019	2020	2021	2022	2023
Příjmy kapitoly	880 856	1 452 676	1 854 299	1 490 690	1 387 158
z toho: daňové příjmy za správní poplatky v hotovosti	620 995	1 170 170	1 491 282	1 152 849	1 076 816
příjmy z rozpočtu EU	9 418	16 547	22 763	44 938	49 188
Výdaje kapitoly celkem	3 540 266	3 606 067	3 668 161	3 685 598	3 985 714
z toho: na projekty spolufinancované z rozpočtu EU	20 473	26 165	68 434	61 308	186 654
Běžné výdaje bez NIV	3 302 312	3 399 240	3 392 578	3 499 054	3 649 756
v tom: mzdové prostředky	1 992 878	2 058 158	2 044 192	2 091 690	2 159 013
pojistné a FKSP	715 280	735 934	730 050	746 105	772 868
ostatní věcné (provozní) výdaje	594 154	571 055	618 336	661 259	704 664
výdaje na výzkum, vývoj a inovace	0	0	0	0	13 211
Programové výdaje	237 954	240 920	275 583	186 544	335 958
v tom: neinvestiční (NIV)	42 781	34 093	52 651	13 949	21 406
investiční (IV)	195 173	206 827	222 932	172 595	314 552
Počet zaměstnanců v resortu	4 956	4 849	4 847	4 823	4 755
ČÚZK	135	137	141	141	141
Katastrální úřady	4 358	4 261	4 259	4 232	4 168
Zeměměřický úřad	379	370	366	368	368
Zeměměřické a katastrální inspektoráty	84	81	81	82	78

v tis. Kč

9. Kontrolní a dozorčí činnost

9.1. Odborná kontrola a dohled

Kontrola výkonu státní správy katastru nemovitostí, dohled na ověřování výsledků zeměměřických činností využívaných pro katastr nemovitostí a státní mapové dílo a rozhodování o odvoláních proti rozhodnutím katastrálních úřadů jsou zákonem svěřeny 7 zeměměřickým a katastrálním inspektorátům.

Z celkových statistik o činnosti všech ZKI za celý rok 2023 jsou zde uvedeny jen některé údaje. ZKI přijaly celkem 32 stížností a 305 jiných podání. Rozsah rozhodovací agendy o odvoláních proti rozhodnutím KÚ se mírně snížil oproti roku 2022 (244 odvolání doručených v roce 2023 oproti 268 odvoláním doručeným v roce 2022). Kvalita rozhodovací činnosti KÚ, jako prvoinstančních orgánů, se v roce 2023 mírně zhoršila (42,1 % rozhodnutí KÚ bylo shledáno nezákonnými, příp. nesprávnými, v roce 2022 to bylo 40,3 %). Počet odvolání ve věcech opravy chyby v katastrálním operátu se proti

roku 2022 snížil o 11,0 % (137 odvolání přijatých v roce 2023 proti 154 v roce 2022), o 22,0 % se zvýšil počet odvolání ve věcech námitek proti obsahu obnoveného katastrálního operátu (50 v roce 2023 proti 41 v roce 2022) a o 11,5 % se snížil počet doručených odvolání proti procesním rozhodnutím KÚ (46 v roce 2023 proti 52 v roce 2022).

ZKI vykonaly celkem 1 085 písemně dokumentovaných kontrolních akcí (došlo ke snížení o 17,1 % proti roku 2022, kdy bylo vykonáno 1 309 kontrol). V rámci dohledu na ověřování výsledků zeměměřických činností vykonaly ZKI celkem 163 písemně dokumentovaných dozorčích akcí (došlo ke snížení o 34,5 % proti roku 2022, kdy jich bylo vykonáno 249). Důvodem snížení počtu dokumentovaných kontrolních akcí a dohledů bylo provádění časově náročného jednotného zjištění týkajícího se prověření postupů při určování souřadnic polohy a vytyčování hranic pozemků. Ve věcech přestupků na úseku zeměměřictví bylo v roce 2023 rozhodnuto v 11 případech (v roce 2022 bylo rozhodnuto v 21 případech), z toho v 9 případech bylo rozhodnuto, že k přestupku došlo, a celková výše udělených pokut v roce 2023 činila 290 tisíc Kč (v roce 2022 činila 368 tisíc Kč). ZKI dále přijaly 9 žádostí o uplatnění opatření proti nečinnosti, 2 žádosti o obnovu řízení, 3 podněty k přezkumnému řízení, 11 žádostí o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, 114 žádostí o vydání úředního oprávnění k ověřování výsledků zeměměřických činností a 18 žádostí o vydání úředního průkazu ke vstupu na nemovitosti.

Systematická kontrolní činnost ZKI byla v roce 2023 zaměřena zejména na:

- dodržování lhůty pro doložení listin k odstranění nesouladu v rámci revize katastru,
- postupy při určování souřadnic polohy a vytyčování hranic pozemků,
- kontrolu v oblasti provádění revizí katastru spolu s poskytováním metodické pomoci KÚ,
- kontrolu provádění obnovy katastrálního operátu novým mapováním spolu s poskytováním metodické pomoci KÚ.

Stížnosti

ZKI	Nevyřízeno k 1. 1.	Přijato po 1. 1.	Celkem	Postoupeno pro nepříslušnost	Důvodné	Nedůvodné	Dosud v řízení
v Brně	-	5	5	3	-	2	-
v Č. Budějovicích	1	2	3	-	-	3	-
v Liberci	-	5	5	2	-	3	-
v Opavě	-	5	5	2	1	2	-
v Pardubicích	-	2	2	1	-	1	-
v Plzni	-	1	1	-	-	1	-
v Praze	-	12	12	5	1	6	-
celkem	**1**	**32**	**33**	**13**	**2**	**18**	**-**

Jiná podání vyřizovaná podle části IV. správního řádu

ZKI	Nevyřízeno k 1. 1.	Přijato po 1. 1.	Celkem	Postoupeno pro nepříslušnost	Vyřízeno	Dosud v řízení
v Brně	3	70	73	12	56	5
v Č. Budějovicích	5	56	61	4	51	6
v Liberci	-	16	16	-	16	-
v Opavě	-	28	28	3	24	1
v Pardubicích	1	42	43	2	41	-
v Plzni	-	20	20	1	18	1
v Praze	1	73	74	11	62	1
celkem	**10**	**305**	**315**	**33**	**268**	**14**

Rozhodování ZKI o odvoláních proti rozhodnutím KÚ

Ve věcech	Nevyříz. k 1. 1.	Přijato po 1. 1.	Celkem	Odvolání zamít. a rozh. KÚ potvrz.	Rozh. KÚ změněno	Rozh. KÚ zrušeno a řízení zastav.	Rozh. KÚ zrušeno a věc vrácena KÚ	Řízení zastav./Odv. zamítn. pro nepříp. či opožděnost	Dosud v řízení	Mylné a postoup. řízení
opravy chyby v katastrálním operátu	15	137	152	78	18	-	34	4	14	4
námitek proti obsahu obnov. kat. operátu	7	50	57	29	5	1	18	-	3	1
přestupků	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
procesních	4	46	50	22	2	-	17	2	4	3
změny hranice katastrálního území	-	2	2	1	-	-	1	-	-	-
správních poplatků	-	5	5	4	-	-	-	1	-	-
odmítnutí žádosti o podání informace	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-
výše neuvedených	-	3	3	-	-	-	2	1	-	-
celkem	**26**	**244**	**270**	**135**	**25**	**1**	**72**	**8**	**21**	**8**

ČÚZK, jako věcně příslušný ústřední správní úřad, vykonal v roce 2023 kontroly výkonu přenesené působnosti svěřené orgánům krajů a hlavního města Prahy v oblasti registru územní identifikace, adres a nemovitostí. V roce 2023 byly vykonány celkem 4 kontroly u krajských úřadů (v krajích Karlovarském, Vysočině, Jihočeském a Středočeském).

Informace o výsledcích kontrol ZKI a ČÚZK za rok 2023 jsou zveřejňovány na internetových stránkách v souladu s § 26 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád).

9.2. Finanční kontrola

ČÚZK provádí výkon veřejnosprávní kontroly v místě podřízených organizačních složek státu na základě § 8 odst. 1 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, v souladu se zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolního řádu) a na základě pověření předsedy ČÚZK.

V souladu s Plánem a harmonogramem finančních kontrol v roce 2023 provedla kontrolní skupina ČÚZK komplexní veřejnosprávní kontrolu (VSK) u 9 kontrolovaných subjektů – u KÚ pro Ústecký kraj, KÚ pro Karlovarský kraj a u ZKI v Plzni, Liberci, Praze, Opavě, Brně, Českých Budějovicích a v Pardubicích.

Při veřejnosprávních kontrolách byly zjištěny dílčí nedostatky, k jejichž nápravě, popř. zamezení opakování, předložily kontrolované subjekty předsedovi ČÚZK návrhy nápravných opatření. Přijatá opatření byla zaměřena zejména na dodržování obecně závazných a interních předpisů při rozhodování o nepotřebnosti majetku státu, jeho vyřazování z majetkové a účetní evidence a provádění ekologické likvidace, výkonu finanční kontroly při zadávání veřejných zakázek, ověřování totožnosti žadatelů o poskytování údajů z katastru nemovitostí a zajištění aktuálnosti, komplexnosti a provázanosti nově vydávaných vnitřních předpisů.

Provedením komplexních veřejnosprávních kontrol nebyly ani u jedné z kontrolovaných organizačních složek státu (OSS) zjištěny případy neúplného nebo neprůkazného vedení účetnictví, ani neoprávněného použití veřejných prostředků. Vnitřní kontrolní systém podřízených OSS je přiměřený a dostatečně účinný, a vytváří odpovídající podmínky pro naplňování podmínek legality, účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti při výkonu veřejné správy a vynakládání veřejných prostředků. Zajišťuje důležitou informační funkci při poskytování informací příslušným úrovním řízení.

9.3. Interní audit

Interní audit je ve smyslu zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, nedílnou součástí vnitřního kontrolního systému ČÚZK, Zeměměřického úřadu a katastrálních úřadů. Výkon interního auditu zajišťují interní auditoři, kteří jsou v přímé podřízenosti vedoucího služebního úřadu. U ZKI je funkce interního auditora nahrazena výkonem veřejnosprávní kontroly prováděné kontrolní skupinou ČÚZK.

V roce 2023 bylo v resortu vykonáno celkem 72 interních auditů. Ve smyslu příslušné metodiky MV ČR bylo do plánů interního auditu zařazeno též provedení interních přezkumů nastavení kritérií zlepšování systému řízení kvality ve služebních úřadech.
Z celkového počtu vykonaných interních auditů bylo provedeno

- 12 auditů finančních, zaměřených na financování a hospodaření s majetkem státu a věrné zobrazení majetku ve finančních, účetních a ostatních výkazech,
- 36 auditů systémů, které prověřovaly a hodnotily systémy zajištění příjmů, financování činnosti a zajištění správy veřejných prostředků organizačních složek,
- 14 auditů výkonu, které přezkoumávaly hospodárnost, efektivnost a účelnost vybraných operací a přiměřenost a účinnost vnitřního kontrolního systému, a
- 10 ostatních, jinak zaměřených auditů.

Ani v jednom z interních auditů nebyly v roce 2023 zjištěny nedostatky s významným rizikem pro hospodaření s veřejnými prostředky. Zprávy a přijatá doporučení z provedených auditů byly projednány s odpovědnými zaměstnanci a vedoucím služebního úřadu. Doporučení z auditů provedených v roce 2023 budou předmětem následné kontroly interního auditu.

10. Mezinárodní spolupráce

ČÚZK se aktivně zapojuje do mezinárodních aktivit organizací působících v oblasti správy katastru nemovitostí, registrace práv a zeměměřických činností. Dále také aktivně spolupracuje se všemi sousedícími státy v oblasti výměny dat a informací na základě bilaterálních smluv. Systematicky zajišťuje interoperabilitu prostorových dat a souvisejících služeb podle evropských pravidel tak, aby umožnil jejich široké užití v přeshraničních a evropských projektech a řešeních (např. v EUROSTATu). Připravuje odborné programy a exkurze pro zahraniční návštěvy z řad studentů či expertů z oboru. V roce 2023 se konaly konference workshopy a další odborná jednání s osobní účastí ve srovnatelné míře s roky před epidemií.

ČÚZK je aktivním členem organizace EuroGeographics, která sdružuje mapovací agentury a katastrální úřady evropských zemí. EuroGeographics umožňuje výměnu zkušeností a vzájemnou spolupráci; systematicky rozvíjí spolupráci s orgány Evropské unie při budování sjednocené infrastruktury pro prostorová data v Evropě. Do té přispívá vytvářením celoevropských produktů se shodnými parametry pro všechny evropské země, např. EuroRegionalMap, EuroBoundaryMap, EuroGeoNames, EuroSpec a Core Reference Data (CRD). Zprostředkovává zapojení odborníků členských organizací do úprav harmonizačních opatření včetně prováděcích pravidel směrnice Evropského parlamentu a Rady o infrastruktuře prostorových informací (INSPIRE) a napomáhá jejich implementaci na úrovni jednotlivých států. Valné shromáždění EuroGeographics, které je setkáním vedoucích většiny evropských mapovacích a katastrálních agentur, se v roce 2023 konalo ve Valettě (Malta) za účasti více než 110 účastníků z 89 organizací ve 35 státech Evropy a dalších 11 hostů. EuroGeographics uspořádalo sérii pravidelných webinářů zaměřených na různé zájmové oblasti z činnosti svých členů. Formu online workshopů měla také letošní setkání členů tzv. Knowledge Exchange Networks (KEN), na některé z nich navazoval webinář pro širší publikum (např. KEN Quality).

ČÚZK pokračoval v aktivní účasti v evropské sekci UN-GGIM (komise Spojených národů pro Globální řízení geoprostorových informací ustavená v roce 2011), jejíž 10. pracovní zasedání se uskutečnilo v listopadu 2023 v Bruselu (Belgie) za účasti zástupce ČÚZK. Předmětem jednání byla nejen témata působnosti evropské sekce, jejímž cílem je hlavně prosazování globalizace geodetických základů a geoinformatiky založené na důvěryhodných a udržitelných informací národních mapovacích úřadů a agentur, ale i aktivity celé komise UN-GGIM.

V roce 2023 pokračovala implementace směrnice INSPIRE a zástupci ČÚZK se zúčastňovali jak online webinářů, tak i technického workshopu skupiny MIG (Maintenance and Implementation Group), který proběhl prezenčně v Bruselu (Belgie) v listopadu 2023 spolu s INSPIRE konferencí.

V oblasti katastru se ČÚZK podílí na činnosti pracovní skupiny pod záštitou OSN, která se zabývá správou půdy, nemovitostmi a dalšími záležitostmi s tím spojenými (WPLA-Working Party on Land Administration). V roce 2023 se zástupce ČÚZK zúčastnil 13. plenárního zasedání WPLA, na kterém se schvalovaly mimo jiné i pracovní plány pro příští roky.

První zasedání Stálého výboru pro katastr v Evropské unii (PCC) bylo v červnu roku 2023 organizováno jako hybridní jednání v Gävle (Švédsko) za účasti dvou zástupců ČÚZK a celkem 73 delegátů. Nosným tématem byla „Bezpečnost a prosperita – role a přínos katastrálních úřadů“. Druhé jednání se konalo v Madridu (Španělsko) v listopadu 2023 za účasti jednoho zástupce ČÚZK a dalších 102 delegátů na téma „Přínos katastru pro sociální stát: zdaňování nemovitostí a další služby“.

38. zasedání zeměměřických a katastrálních úřadů Julských Benátek, Chorvatska, Rakouska, Slovenska, Slovinska, Trentina, Česka a Maďarska, se konalo ve slovinském

městě Ptuj za účasti tří zástupců ČÚZK. Tématem tohoto setkání byly „Znalosti pro efektivní evidenci nemovitostí“.

V oblasti geografického názvosloví vyslal ČÚZK v roce 2023 svého zástupce na 3. shromáždění pracovní skupiny expertů pro geografická jména, které se konalo v New Yorku (Spojené státy americké), a na 20. jednání baltské divize, které se konalo ve Varšavě (Polsko).

Příprava odborného časopisu Geodetický a kartografický obzor (GaKO) se opět vrátila do standardního režimu, kdy se obě (česká i slovenská) redakce pravidelně setkávaly nad přípravou každého čísla.

Některé další mezinárodní aktivity se realizovaly i nadále buď zcela virtuálně, nebo jako hybridní jednání.

11. Výzkum a vývoj v resortu

Český úřad zeměměřický a katastrální je zřizovatelem Výzkumného ústavu geodetického, topografického a kartografického, v. v. i. (VÚGTK). Hlavní činností VÚGTK je základní výzkum v geodézii a aplikovaný výzkum v zeměměřictví a katastru nemovitostí, v jehož rámci se VÚGTK věnuje celé řadě aktivit cílených k podpoře rozvoje oboru. V rámci zajišťování metrologických požadavků působí ve VÚGTK akreditovaná kalibrační laboratoř a autorizované metrologické středisko. VÚGTK je akreditovanou vzdělávací institucí a provozuje Zeměměřickou knihovnu®.

V průběhu roku 2023 se VÚGTK podílel v oblasti hlavní činnosti na řešení celkem 10 tuzemských projektů (TAČR, MŠMT, MK, MPO) a 5 mezinárodních projektů (GSA, H2020 a ESA/EUSPA). K nejvýznamnějším projektům patřil projekt zaměřený na zlepšení služeb systému Galileo pro využití v katastru nemovitostí, který vznikl z iniciativy Rady evropských zeměměřičů (CLGE) a účastnilo se jej celkem 14 institucí z řady evropských států. Významné byly i projekty programu Beta 2 TAČR, v jehož rámci byly zabezpečovány výzkumné potřeby resortu ČÚZK či projekt Ministerstva průmyslu

a obchodu (MPO) zaměřený na problematiku BIM. V roce 2023 bylo zahájeno řešení dvou dlouhodobých projektů vycházejících z potřeb Ministerstva kultury (MK).

Výzkumný útvar GIS a katastru nemovitostí v roce 2023 zajišťoval rozvoj aplikací MicroGEOS a MapOO, které jsou využívány v resortu ČÚZK při správě katastru nemovitostí a novém mapování.

Výzkumný útvar ODIS a Zeměměřické knihovny® řešil v roce 2023 projekty MK zaměřené např. na velkoformátové archiválie. Zároveň se VÚGTK zapojil do mezinárodního projektu MERIT, v jehož rámci budou v roce 2024 realizovány dvě dlouhodobé stáže zahraničních výzkumných pracovníků.

Zeměměřická knihovna® svým fondem a specializací na geodézii, geografii, geodynamiku, metrologii a katastr nemovitostí má jedinečné postavení v České republice, ale i v mezinárodním měřítku. Je zapojena do řady aktivit meziknihovní spolupráce a poskytování vědeckých informačních zdrojů z oblasti své působnosti. Knihovna poskytuje zázemí pro vědeckou činnost všem příslušníkům ústavu, ale i odborné a laické veřejnosti.

Základní a aplikovaný výzkum v geodézii a geodynamice byl zajišťován výzkumným útvarem Geodézie a geodynamika, který je dislokován na Geodetické observatoři Pecný v Ondřejově. V rámci projektu aplikovaného výzkumu podpořeného TAČR zde probíhala absolutní tíhová měření, dále byl zahájen mezinárodní projekt zacílený na nezávislé monitorování navigačních systémů EGNOS a Galileo, který podpořila EUSPA. V roce 2023 byl ve spolupráci s italskými partnery úspěšně završen projekt ESA zaměřený na ověření a zpřesnění globálního modelu slapových jevů a zlepšení odhadu rizika vulkanické aktivity či zemětřesení na základě analýz GNSS observací. Aplikovaný výzkum v geodézii a geodynamice byl zaměřen na vývoj a využití přesného zpracování dat pro přesné určování prostorové polohy a dalších souvisejících parametrů, na rozvoj metrologických základen pro tíhová i prostorová měření a na monitorování stability polohy referenčních GNSS stanic v ČR. V rámci smluvního výzkumu byl pro ÚNMZ řešen projekt „Uchovávání státního etalonu tíhového zrychlení“, kde útvar zejména zajistil účast na klíčovém porovnávacím měření absolutních gravimetrů v USA.

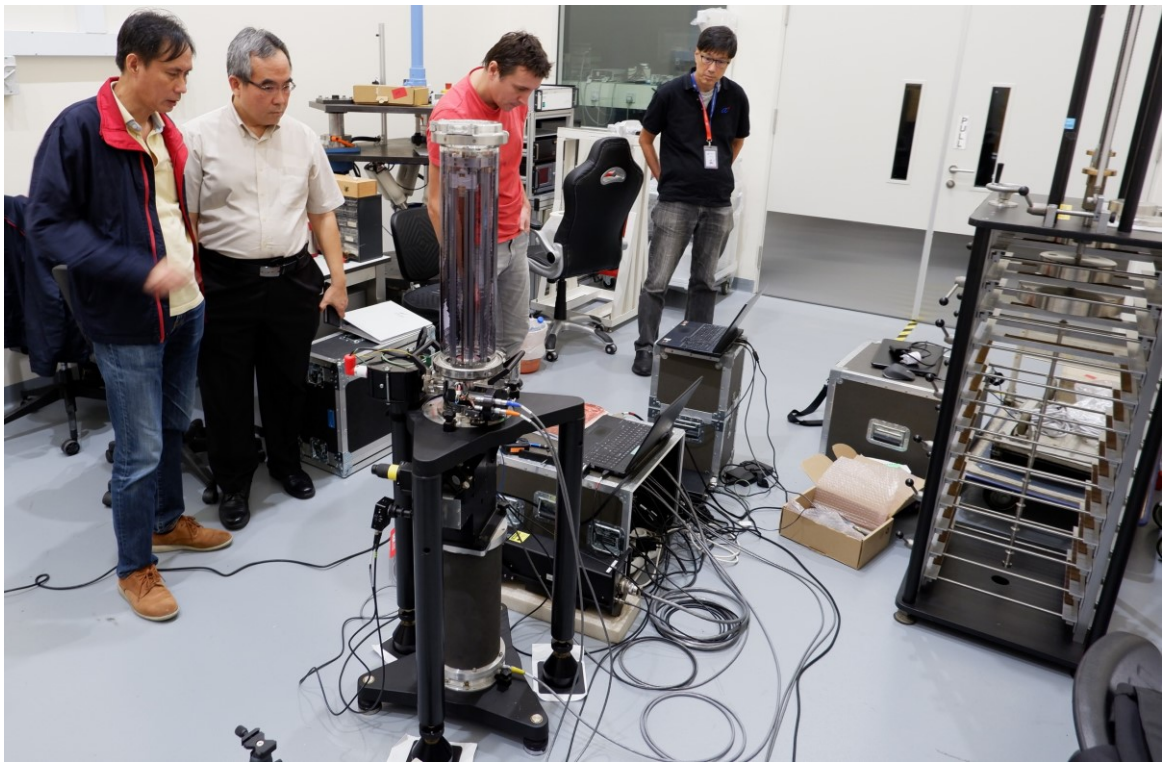

Výzkumný útvar Metrologie a inženýrská geodézie řešil projekt „Uchovávání státního etalonu délky 25 m až 1450 m“. Vedle výzkumné činnosti byl zajištěn provoz a rozvoj akreditované kalibrační laboratoře. Kalibrační činnost byla v roce 2023 prováděna především pro zákazníky z geodetických, stavebních a strojírenských společností.

VÚGTK zajišťuje rozsáhlou vědeckou mezinárodní spolupráci, jejíž potřeba vyplývá z globálního charakteru geodézie. Ústav dlouhodobě přispívá do mezinárodních vědeckých služeb a programů. Podílí se například na činnosti Mezinárodní geodetické asociace poskytováním dat z geodetické observatoře a analytického centra.

Rok 2023 byl prvním rokem realizace dlouhodobé koncepce rozvoje ústavu na léta 2023-2027, která navazuje na koncepci rozvoje ústavu na léta 2018-2022. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) hodnotilo VÚGTK v roce 2023 jako jedinečnou výzkumnou organizaci s nadnárodním dopadem, efektivně hospodařící se získanými prostředky a vytvářející výsledky s širokým společenským dopadem.

Výroční zpráva 2023
Český úřad zeměměřický a katastrální

Zpracoval: kolektiv Českého úřadu zeměměřického a katastrálního
Vydal: Český úřad zeměměřický a katastrální v roce 2024
978-80-88197-35-5